

Vjesnik Вісник

Broj 100, 3/2025. / Номер 100, 3/2025.

ISSN 1847-327X

ukrajinske zajednice u Hrvatskoj

української громади в Хорватії

BROJ VJESNIKA UKRAJINSKE ZAJEDNICE U HRVATSKOJ

100

100 BROJ VJESNIKA UKRAJINSKE ZAJEDNICE U HRVATSKOJ

IMPRESUM:

Izdavač: Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske
Видавель: Українська громада Республіки Хорватія
Vijeće Europe 204, 32 000 Vukovar
e-mail: ukrajinskazajednica.hr@gmail.com
MB: 2331748 ; OIB: 35971824466
Žiro račun: PBZ HR4823400091110579040
Uredništvo Vjesnika:
Svetog Roka 53A, 31 000 Osijek
Tel: 098/ 1933-288
e-mail: vjesnikuz@gmail.com
ISSN 1847-327X
“Vjesnik” je dvomjesečnik, izlazi šest puta godišnje
Naklada: 1000 primjeraka
Tisak: Grafika d.o.o., Strossmayerova 295, 31 000 Osijek

За видавця: Владо Карешин
Za izdavača: Vlado Karešin
Головний редактор: Оксана Мартинюк
Glavni urednik: Oksana Martinjuk
Редакція:
Борис Гралюк, Микола Застрижний, Іван Семенюк,
Віктор Камінський, Оксана Стурко, Тетяна Рамач
Uredništvo:
Boris Graljuk, Nikola Zastrizni, Ivan Semenjuk,
Viktor Kaminskyj, Oksana Sturko, Tetjana Ramac
Лектор хорватської мови: Нівес Романек
Lektor hrvatskog jezika: Nives Romanjek
Дизайн та комп'ютерна верстка: Антонія Боруш
Dizajn i kompjuterski prijelom: Antonia Buruš

Novosti iz djelatnosti Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske

- 4 ВІД РЕДАКТОРА
- 5 «ВОСКРЕСЛИЙ ХРИСТОС Є НАДІЄЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ»
- 5 «ВОСКРЕСІННЯ ГОСПОДНЄ – ЦЕ ВІЧНА ВЕСНА НАШИХ ДУШ», - ВЛАДИКА МИКОЛА КАРДИНАЛ БИЧОК
- 6 USKRSNA POSLANICA VLADIKE STIPIĆA
- 8 ПРИВІТАННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ З ВЕЛИКОДНЕМ
- 10 ДО ХОРВАТІЇ ПРИБУЛА ЧЕТВЕРТА ГРУПА ЗАХИСНИКІВ УКРАЇНИ НА ЛІКУВАННЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЮ
- 10 U HRVATSKU STIGLA ČETVRTA SKUPINA RANJENIKA IZ UKRAJINE
- 11 УКРАЇНЦІ КАРЛОВЦА ВІДЗНАЧИЛИ ІІІ РІЧНИЦЮ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ ВОРОГА В УКРАЇНУ
- 12 IZJAVA VELEPOSLANSTVA UKRAJINE U RH U VEZI S PRIKAZIVANJEM PREDSTAVE „WOYZECK“ REDATELJA BORUTA ŠEPAROVIĆA U HNK SPLIT
- 12 КОЛИ НАВЧАННЯ – НЕ ЛИШЕ НАВЧАННЯ
- 13 UMRO PAPA FRANJO
- 14 ПРОРЕКТОР ТА СЕМІНАРИСТИ ЛЬВІВСЬКОЇ ДУХОВНОЇ СЕМІНАРІЇ ЗДІЙСНИЛИ ПАСТОРАЛЬНИЙ ВІЗИТ ДО ХОРВАТІЇ

Djelatnost naših društava

- 15 ЗБЕРЕЖЕННЯ ТРАДИЦІЙ ПИСАНКАРСТВА
- 16 СИМВОЛ ВІДРОДЖЕННЯ
- 18 БАГАТОГРАННА ДІЯЛЬНІСТЬ УКПТ «ЛЕСЯ УКРАЇНКА» ОСІЕК
- 20 ПИСАНКАРСТВО – ДАВНІ ТРАДИЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ
- 22 У ОСІЕКУ ДО ВЕЛИКОДНЯ ПРОВЕДЕНА СЕРІЯ МАЙСТЕР-КЛАСІВ
- 23 U LIPOVLJANIMA ODRŽANA RADIONICA OSLIKAVANJA PISANICA VOSKOM
- 24 USKRSNI SAJAM U OSIJEKU PREDSTAVIO BOGATSTVO RAZNOLIKOSTI
- 25 ВІНОЧОК – НАЙДАВНІШИЙ СИМВОЛ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ
- 26 OBREDI VELIKOG I SVETOG TJEDNA TE PROSLAVA USKRSA U SLAVONSKOM BRODU
- 27 USKRSNE RADIONICE NA NASTAVI UKRAJINSKOG JEZIKA
- 27 USKRSNI PONEĐELJAK U SLOBODNICI
- 28 U SPLITU ODRŽANA KULTURNA VEČER „POD JEDNOM ZASTAVOM“
- 29 HODOČAŠĆE I SLAVLJE ŠARBELOVE SUBOTE U KRIŽEVCIMA
- 30 У ВУКОВАРІ ПРЕДСТАВЛЕНА ДИТЯЧА КНИГА З МАЛЮНКАМИ «ЛІС МОГО ДІДА»

Povijesne ličnosti Ukrajine

- 31 UMJETNOST KOJA INSPIRIRA: NASLJEĐE PAVLA VIRSKOG ŽIVI I DANAS
- 32 ГЕНІЙ СЛОВА

NA NASLOVNOJ STRANICI: Uskrsni sajam u Osijeku

NA ZADNJOJ STRANICI: Preduskrсна radionica u Vukovaru

ВІСНИК УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ У ХОРВАТІЇ номер 100

ВІД РЕДАКТОРА

Шановні читачі!

У 2009 році вийшов з друку перший номер журналу «Вісник української громади у Хорватії». Його поява стала визначною подією для українців Хорватії, які більше ніж століття плекають рідну мову, зберігають свою культуру та ідентичність. Плекають в душі, у серці... Ніжно і водночас міцно... Передають наступним поколінням рідну мову, пісню, танець, традиції, свята, пам'ять про важливі події. І саме «Вісник» допомагає зберігати спогади про невтомну працю над збереженням культурної спадщини, довголітню працю, в яку вкладена душа, енергія, любов.

Після заснування Української громади Республіки Хорватія 2008 року, до складу якої на той час входило шість українських товариств, «Вісник» став вірним супутником і потоком важливої та актуальної інформації у часі постійних змін, розвитку, складнощів, переживань і сподівань.

Ініціаторами створення інформаційного видання української національної меншини у Хорватії були українці-активісти, патріоти української справи – Борис Гралюк, Остап Филіма і Віктор Филіма. Великий внесок у розвиток «Вісника» зробив Назар Стурко із Осієка, який від самого початку робив комп'ютерну верстку журналу, а нині цю справу віддано продовжує Антонія Буруш із Славонського Броду. Багато часу і праці у розвиток інформаційної діяльності української національної меншини у Хорватії вклали перші кореспонденти, які, працюючи безкоштовно перші роки, з любов'ю та великим ентузіазмом надавали інформацію про діяльність своїх товариств, серед них: Тетяна Рамач із Вуковара, Оксана Стурко із Осієка, Ясна Бек і Михайло Семенюк із Славонського Броду, Іван Семенюк із Липовлян, Борис Гралюк, Маруся Юриста, Тетяна Шагадин, Марія Мелешко, Віктор Филіма із Загреба, Ольга Камінська із Рієки. Коректуру текстів від самого початку виконує проф. хорватської мови Нівес Романек. Багато любові і праці у «Вісник» вклали Єсенка Мішків із Славонського Броду та проф. Євгеній Пашенко із Загреба. Від самого початку вірно і активно співпрацюють викладачі

і студенти української мови і літератури Загребського університету та представники Посольства України в Республіці Хорватія.

«Вісник» виходив з друку кожен другий місяць і завжди був одним із найкращих журналів національних меншин Республіки Хорватія. Журнал розповсюджений по Хорватії, Україні і цілому світі. Нині, крім друкованого видання, журнал доступний на інтернет сторінці Української громади Республіки Хорватія і в електронному вигляді.

У 2022 році життя кожного українця і українки змінилося... Російська агресія на Україну принесла страждання не лише українцям, які на той час жили на Батьківщині, але і нестерпним болем відгукнулася в серцях представників української діаспори у світі.

Попри важкі обставини і переживання, українці Хорватії, як і українці в цілому світі, показали безпрецедентну силу духу українського народу. Долаючи виклики, вони об'єдналися і активно проводять волонтерську діяльність, допомагаючи різними способами Україні і біженцям.

У «Віснику» з'явилися болючі теми, хвилюючі світлинки, але кожен рядок у журналі презентує українську культуру, об'єднує націю, звертається до світу, висловлює глибоку вдячність українським воїнам за самовіддану боротьбу, вшановує пам'ять військових і цивільних, які віддали життя, зміцнює патріотичний дух у прагненні до жаданної Перемоги.

Виникла потреба частіше видавати журнал, бути актуальними, сповіщати світові про те, що в Україні і далі триває війна, гинуть діти, цивільне населення. Нині у складі Української громади Республіки Хорватія діє десять культурно-просвітніх товариств, які самовіддано працюють і презентують українську культуру. Тож від 2024 року «Вісник» виходить майже кожного місяця.

Сподіваємось, що у найближчому часі закінчиться війна і «Вісник» знову стане «буденним» - яскравим, оптимістичним, радісним.

Слава Україні! Героям Слава!

Оксана Мартинюк

«ВОСКРЕСЛИЙ ХРИСТОС Є НАДІЄЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ»

Великоднє привітання Глави УГКЦ Блаженнішого Святослава

Святослав Шевчук

Сьогодні ми бачимо Христа, який переможно виходить із гробу, Христа, який смертю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував. На цьому у відеопривітанні з Великоднем наголосив Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав.

Вітаючи українців із Пасхою, Глава УГКЦ зазначив, що «свято Воскресіння Христового - це подія, рух, дорога. Це подія, яка відкриває нові горизонти для людини, людських мрій, людського життя, веде нас поза межі лише земного життя, поза межі лабет смерті».

«Пасха - це рух. Сьогодні Христос усіх нас запрошує рухатися разом із Ним. Сьогодні Він кличе нас стати разом із Ним на цю дорогу, якою Він веде нас до Воскресіння. Бути на дорозі воскреслого Христа - це символ, наче синонім християнської віри. Бути християнином означає бути в дорозі з Христом, у дорозі до Воскресіння», - пояснив Патріарх.

Він додав, що «в цій дорозі ми маємо тих, хто йде попереду нас, - святих, мучеників, ісповідників, свід-

ків християнської віри, свідків Воскресіння Христового. Маємо наших героїв, - героїв національно-визвольних змагань, які перед нами на цій дорозі, у яку сьогодні кличе кожного з нас Христос».

Відтак Предстоятель зазначив, що «ми сьогодні відчуваємо, що є на добрій, на правильній дорозі — рухаємося до перемоги добра над злом, життя над смертю, християнської надії над людським розпачем».

«У цей світлий празник християнського життя, християнського руху, християнської дороги вітаю усіх вас - тих, які далеко і близько, тих, які вдома і далеко, поза рідним порогом рідного дому», - зазначив Предстоятель УГКЦ.

«Сьогодні, найперше, ми огортаємо нашою молитвою, підтримкою, увагою наших героїв, захисників України на фронті. Сьогодні молимося за наших братів і сестер, які перебувають на окупованих територіях. Сьогодні просимо, щоб у той день, коли Христос скидає кайдани з ув'язнених, відчиняє двері тим, хто в неволі, щоби Він завітав до наших братів і сестер у російському полоні, щоб Він, який веде нас до світла воскресіння, допоміг віднайти всіх тих, які пропали безвісти. Сьогодні Христос, який воскресає з мертвих, нехай буде Тим, хто зціляє наші рани, зціляє навіть наше безсилля», - наголосив Блаженніший Святослав.

«Бажаю вам радості, миру, оптимізму, світла - усього того, що сьогодні так потрібне кожному з нас у той важкий час. Нехай воскреслий Христос завітає до кожного з вас, до кожного людського серця, яке сумує, до кожного дому, у якому панує, можливо, сум втрати або біль рани», - побажав Патріарх.

«Воскреслий Христос є надією українського народу. Вітаємо сьогодні один одного з тим святом, тим прадавнім апостольським привітом: Христос воскрес! Воістину воскрес!» - наголосив Отець і Глава УГКЦ.

Департамент інформації УГКЦ
19 квітня 2025 року

«ВОСКРЕСІННЯ ГОСПОДНЄ – ЦЕ ВІЧНА ВЕСНА НАШИХ ДУШ», - ВЛАДИКА МИКОЛА КАРДИНАЛ БИЧОК

У Великодньому посланні Мельбурнський єпарх Микола кардинал Бичок нагадав, що Воскресіння Христове є джерелом надії серед випробувань і страждань, які переживає Україна та весь світ. У світлі ювілейного року він закликав вірних відкрити для себе силу Божої любові, що перемагає страх, темряву і смерть.

«Христос Воскрес! У цих двох словах Церква виражає серце своєї віри та основу своєї надії», - зазначив владика

Микола. Він назвав Воскресіння «вічною весною наших душ», світлом, яке пробивається крізь будь-яку темряву.

У контексті ювілейного року, владика Микола кардинал Бичок заохотив до оновлення у надії: «У світі, який часто здається переповненим невідомістю, стражданнями та розподілом, Воскресіння запевняє нас, що Божа любов сильніша за смерть».

Микола Бичок

Особливу увагу Мельбурнський єпарх приділив важливості молитви за Україну. «Ми не можемо святкувати Великдень, не звертаючи наших думок і молитов до нашої стражденної Батьківщини... Але навіть тут, у тіні хреста, ми тримаємося за обітницю про порожній гріб». Із вдячністю згадав слова святого папи Івана Павла II: «Ми - народ Воскресіння і наша пісня - Алілуя».

Кардинал Бичок також наголосив, що Христос приходить до кожного особисто «в лагідності та мирі», промовляючи: «Не бійтеся». Його присутність, за словами владики Миколи, «розвіює сумніви, заспокоює страхи і повертає відвагу».

Цитуючи Папу Франциска, владика Микола закликає бути сміливими у вірі: «Надія є відважною... і може відкрити нас до великих ідеалів, які роблять життя прекраснішим і вартіснішим».

«Нехай ця Пасха стане для нас новим початком. Воскреснімо з Христом у серці, готові свідчити світові, що любов сильніша за ненависть, милосердя сильніше за помсту, а життя сильніше за смерть. Давайте крокувати разом як Церква, оновлена в душі, об'єднана в надії та вірна в молитві», - закликав владика Микола.

Департамент інформації УГКЦ
19 квітня 2025 року

USKRSNA POSLANICA VLADIKE STIPIĆA

Vladika Stipić

Draga braćo i sestre u Kristu, svetkovina Kristova uskrsnuća je najradosniji dan u ljudskoj povijesti. Čitav ljudski rod dobio je od Boga spasenje, otkupljenje od smrti i grijeha te priliku za vječni život. Spasenje je Božji dar koji smo dobili preko Bogočovjeka Isusa Krista po njegovoj smrti na križu i uskrsnuću iz mrtvih. Današnja svetkovina zove se Pasha Gospodnja (prijelaz ili

vazam) jer slavimo prijelaz cijeloga ljudskoga roda iz smrti u život. Isus Krist nas je naučio da je Bog naš nebeski Otac te da je svako ljudsko biće na ovome svijetu ljubljeno dijete Božje. Dati svoj život za prijatelja veliki je herojski čin, a umrijeti za nekoga tko je nepravedan i grješan može samo Bogočovjek Isus Krist, iz čiste ljubavi prema svima nama.

Kršćanstvo je vjera ljubavi, nade i radosti. Bog je ljubav i On je svoj stav o nama ljudima izrekao na križu rekavši: „Bože, oprosti im jer ne znaju što čine“. Da Krist nije uskrsnuo iz mrtvih, ostao bi na popisu mnogih dobrih i dragih ljudi koji su nekada u povijesti nepravедно umrli. Međutim, radosna vijest o Uskrsnuću iz mrtvih našega spasitelja Isusa Krista promijenila je život apostola, ali i cijeloga svijeta. Povijest ljudskoga roda nakon Kristova Uskrsnuća više nije ista i uskrsli Krist nas poziva na promjenu života, na pokajanje za grijehе, na ljubav prema bratu čovjeku, na milosrđe i praštanje. Mi smo hodočasnici nade na ovome svijetu, u kojem prolazimo kroz zemaljski život, a nada koja proizlazi iz Isusove radosne vijesti treba biti vidljiva svakodnevno na svakome od nas. Naše poslanje je ovome svijetu donositi nadu. Radost je također plod Božje blizine i njegove prisutnosti među nama. Ako postoji išta na što mnogi nezadovoljni i preozbiljni kršćani današnjega vremena gledaju sa sumnjom,

onda je to svakako radost. Kako se radovati kad nevini ljudi pate. Ozbiljni i nemilosrdni svijet očekuje od kršćana da zaborave na radost, a i sami kršćani vjeruju da će ih svijet ozbiljno shvatiti tek ukoliko zaborave na radost. Međutim svetkovina Uskrsa je potpuna i čista radost za cijelo čovječanstvo: „Radujte se ljudi i veselite se, anđeo sjedi na grobnom kamenu i izreče im radosnu vijest: Krist je uskrsnuo iz mrtvih!“ kaže jedna pashalna stihira.

Sveti Ivan Zlatousti pak govori: „Ako je tko mudar sluga neka uđe u radost Gospodara svoga. Ako se tko dugo trudio u postu, neka sada primi nagradu svoju, ako je tko radio od prvoga sata, neka primi svoju pravednu plaću. Ako je tko došao u treći sat neka sa zahvalnošću svetkuje blagdan. Ako je tko došao o šestoj uri neka se ne boji jer mu se ništa neće oduzeti. Ako je tko odgađao do devete ure neka se približi ne bojeći se ničega. Ako je tko odugovlačio do jedanaeste ure neka ni on ne bude uznemiren zbog svoga kašnjenja jer Gospod koji je prepun milosrđa prihvaća posljednje kao i prve. Daje počinak onome koji dolazi u jedanaesti sat kao i onome koji je radio od prvoga sata. On daje milosrđe posljednjemu i brine se za prvoga. On prihvaća djela i izlazi u susret onima s dobrom namjerom, djelo poštuje i prinos hvali. Zato uđite u radost Gospoda svoga i primite plaću i prvi i posljednji, i bogati i siromašni, vi koji ste postili i koji niste postili, stol je postavljen, tele je ugojeno, neka nitko ne odlazi gladan. Uživajte u blagdanu vjere i primite sva bogatstva ljubavi. Neka nitko ne oplakuje siromaštvo jer je nastalo sveopće kraljevstvo. Neka nitko ne plače zbog svojih bezakonja jer je oprostjenje zasjalo iz groba. Neka nitko ne strahuje od smrti jer nas oslobodi Spasiteljeva smrt“ (Govor na Pashu).

U današnje vrijeme koje je veoma nestabilno vidi se koliko je čovjeku potreban Krist, njegova Radosna vijest i njegova Crkva. Mnogi su izgubljeni i traže pravi put, a Kristova Crkva unatoč svim ljudskim slabostima koje u njoj susrećemo ipak ostaje lađa spasenja. „Bog, koji je postao Jaganjac, poručuje čovjeku da je svijet spasio raspeti Krist, a ne oni koji su Krista raspeli. Svijet je otkupljen Božjom strpljivošću, a razoren čovjekovom nestrpljivošću. Današnji čovjek treba osjetiti da ih Crkva ljubi. Tako će u Crkvi moći doživjeti prijateljstvo i ljubav koje Gospod gaji prema njima, shvatit će da su istina i ljubav jedno te isto i naučiti i sami ljubiti Gospoda i imati povjerenja u njegovo Tijelo koje je Crkva“ reče blage uspomene papa Benedikt XVI.

Ova godina je jubilara jer proslavljamo 2025 godina kršćanstva. Proslavljamo također i 1700 godina od crkvenog sabora u Niceji i također ove godine obilježavamo 1100 godina hrvatskog kraljevstva. Jubileji su važni jer nas vraćaju na one trenutke koji su važni za cijelo čovječanstvo. Slaviti jubilej ne znači samo gledati u prošlost nego hrabro utirati put za budućnost.

Braćo i sestre, u ovom radosnom trenutku kada proslavljamo Kristovo uskrsnuće i tijekom cijeloga pashalnoga vremena, poput Krista koji je sišao u Had i u ono što je najstrašnije za čovjeka – a to je sama smrt, i mi siđimo u najteže i najtamnije predjele našega života. S Kristom se uhvatimo u koštac s nevoljama i križevima koji nas prate. Pomozimo siromašnima, bolesnima i osamljenima. Vodimo brigu o pravilnom i zdravom odgoju svoje djece. Čuvajmo jedinstvo i svetost obitelji koja je svakom čovjeku najdragocijeniji Božji dar. Čuvajmo jedinstvo Crkve i uvijek budimo hrabri i postojani u našem duhovnom životu i borbi za istinu Evanđelja. Posebno vas pozivam na molitvu za mir u Ukrajini i na Bliskom istoku gdje ljudi užasno pate. Molimo, braćo i sestre, i za kršćane u Siriji koji u najnovije vrijeme trpe strašne progone i mučeništvo.

Sestre i braćo, hrabro se suprotstavimo zlu, mržnji, nepravdi bilo koje vrste, ali i oholosti, zavisti, pohlepi i neumjerenosti. Budimo borci za istinu Kristova Evanđelja. Svemogućí Bog koji je pobijedio našu smrt, sigurno će nam dati snagu u borbama za ljubav istinu i pravednost.

Preuzvišenom vladiki Nikoli, križevačkom biskupu u miru, svim svećenicima, đakonima, monasima, bogoslovima i časnim sestrama, te vjernom i kristoljubivom Božjem narodu naše Križevačke eparhije želim čestit i blagoslovljen Uskrs. Neka svemogućí Bog obdari vaše obitelji mirom i svetom radošću. Neka utješi žalosne, osnaži bolesne, obraduje rastužene i podigne pale po svome uskrsnućem iz mrtvih.

„Neka se nitko ne boji smrti jer nas je oslobodila Spasiteljeva smrt. Gdje je smrti pobjeda tvoja? Gdje smrti žalac tvoj? Krist je uskrsnuo i pakao je zbačen! Krist je uskrsnuo i demoni su pali! Krist je uskrsnuo i nema nijednoga mrtvoga u grobu!“ (Pashalno bogoslužje)

Krist uskrsnu! Uistinu uskrsnu! Hristos voskrese! Voistinu voskrese

Križevci (IKA)

16.04.2025.

ПРИВІТАННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ З ВЕЛИКОДНЕМ

Дорогі українці! Дорогі українки!

Сьогодні дуже особливий день, якого ми завжди так чекаємо, який відзначають мільйони людей. Великдень. День, що є променем світла – особливо яскравого й сильного в часи, коли чорні хмари прагнуть затягнути наше небо. День, що дає всім нам надію й нагадує: зло має свою годину, а Бог має свій день. Це один із сенсів, що закладено в історію Христа. Про його земні страждання й смерть та про його воскресіння, про те, що рано чи пізно, але неодмінно зло відступить і життя переможе.

Сьогодні ці слова знаходять відгук у кожному українському серці. І зміцнюють нашу віру, яка попри все не згасає 1152 дні повномасштабної війни.

Кожен із нас переживав такі миті. Коли дуже боляче, дуже важко й коли ти запитуєш: «Боже, за що це нам? Удари, вибухи, постріли, усе це лихо, усе це зло. Як можна вбивати десятки людей у Сумах у Вербну неділю? Невже ти не бачиш, Боже? Як били по дитячому майданчику в Кривому Розі. Як щодня палають Харків, Дніпро, наша Одеса, десятки інших наших міст. Коли це скінчиться? І

тишу почує наша земля, наші люди, наші діти. Як після всього, що ми проходимо, не втратити віри?»

І коли розум не знаходить відповідей на ці запитання, тоді ти починаєш прислухатися до свого серця. І щось невидиме, але дуже сильне всередині тебе не дає опустити рук. Підказує, де знайти світло, щоб не заблукати.

І потім ти бачиш людей навколо. Вдивляєшся в очі рідних, обличчя близьких, відчуваєш обійми, відчуваєш підтримку і знайомих, і незнайомих людей. Підтримку українців, українок. І ти розумієш, що ти з ними однакових цінностей. І саме цінності є тим, що всіх нас об'єднало абсолютно невинно, об'єднало в перший день війни та єднає досі. Це воля, витримка. Небайдужість і людяність. Ось це і є Бог. Це його прояв. Він – у наших людях. І тому в людях – світло. Тому в людях – сила.

У кожному вчинку, у кожному маленькому кроці на важкому шляху і в кожному слові підтримки, в кожному слові: «Як ти?», «Чим допомогти?», «Бережи себе».

Ми знаємо, що захищаємо. Знаємо, за що боремось. За кого й заради кого. І тому кожного разу, хоч би як важко нам було, ми все одно не втрачаємо віри. Бо ця віра – одне в одного. У тих, хто стоїть поруч із тобою. В українців. В українок. Віра в те, що зло має свою годину, а Бог має свій день.

Дорогий народі!

Нехай цей день настане. Година зла скінчиться. Прийде день життя. День миру. День України. День довжиною в століття. І ми зможемо знову зібратися разом. За одним столом. У мирний Великдень. Коли нам усім буде тепло, буде спокійно, затишно в душі й, звісно, смачно. Коли буде так, як це має бути.

Ми хочемо цього всі 1152 дні. Ми єдині в цьому. Щодня й особливо сьогодні, коли українці всіх християнських конфесій відзначають Великдень в одну дату. Разом. Ми разом боремось за Україну. І разом молимося за Україну.

За тих, хто на Пасху не може бути поруч із рідними. За тих, хто на передовій, із побратимами. За наших бійців, воїнів світла. Ми просимо Бога захистити тих, хто захищає нас. Зміцнити волю тих, хто зараз у неволі. За наших полонених, за всіх, хто має повернутися додому.

Ми просимо допомоги всім тим, хто присвячує своє життя допомозі ближнім. Берегти заступництвом тих, хто своєю щоденною працею береже Україну. Нехай Бог охороняє всіх, хто рятує, лікує, навчає.

Ми молимося сьогодні за всіх, за наших дітей. За всіх хлопчиків і дівчаток, які заслуговують щасливого

дитинства. За наших батьків і матерів, які заслуговують спокійної старості. За всіх наших людей, які заслуговують довгожданого миру.

Дорогі українці!

Наш народ долає дуже важкий шлях. Але я впевнений, ключове слово тут – «долає». І попри все ми кожного ранку знаходимо в собі сили, щоб прокидатись, рухатись, щоб робити своє. Те, що ти можеш. Там, де це потрібно. Для тих, хто цього чекає. І джерелом енергії для нас може стати чимало речей довкола. Усмішка сина чи доньки, голос матері, думки про тих, хто зараз на фронті, чи спогад про того, хто заклав тебе своїм тілом. Ми можемо знайти імпульс до дій у новинах про перемоги наших людей і в нашій культурі, книгах, віршах, музиці. І, звісно, нас надихає символ Великодня та історія Воскресіння Христового. Тому ми точно знаємо: все те каміння, що в нас кидають, не залишиться руїною на нашій землі. Усе каміння, що в нас летить, ми перетворимо на міцний фундамент майбутнього – майбутньої волі, майбутнього миру, майбутнього спогаду про те, що ми пройшли і що нам вдалося. Коли в тяжкі часи вирішальною стає не тільки перемога зброї, а передусім перемога духу. Наша перемога. Нашого духу.

Хай усе це здійсниться. Хай Бог допоможе нам у цьому. Хай буде мир. Хай буде Україна.

Христос воскрес! Воістину воскрес!

Офіційне інтернет-представництво

ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

20 квітня 2025 року

Neka ovaj Uskrs donese obilje ljubavi, mira i radosti u Vaš dom. Uskrsnuće Kristovo neka Vas ispuni novom nadom i vjerom u bolje sutra.

Sretan i blagoslovljen Uskrs!

Бажаю Вам щастя, радості, віри і благополуччя! Нехай чудесне свято Великодня принесе любов та світло у Вашу родину, щирість та добро у взаємини!

Нехай Боже благословення буде запорукою миру на нашій землі, духовного відродження, здійснення найзаповітніших сподівань!

Христос Воскрес!

Predsjednik
Ukrajinske zajednice RH
Vlado Karešin

ДО ХОРВАТІЇ ПРИБУЛА ЧЕТВЕРТА ГРУПА ЗАХИСНИКІВ УКРАЇНИ НА ЛІКУВАННЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЮ

До Хорватії прибула четверта група захисників України на лікування та реабілітацію. Хорвати знають, як болять рани захисту рідної землі. Тому й родинно приймають Героїв України.

Посольство України в Республіці Хорватія щиро дякує Уряду Республіки Хорватія за велику підтримку України!

Hvala Vlada Republike Hrvatske, Tomo Medved na snažnoj podršci Ukrajini!

Слава Україні! Героям слава! Živjela Hrvatska!

Посольство України в РХ

U HRVATSKU STIGLA ČETVRTA SKUPINA RANJENIKA IZ UKRAJINE

U prve tri skupine, na liječenje u Hrvatsku došlo je ukupno 55 ranjenika iz Ukrajine

U zagrebačku zračnu luku je stigla četvrta skupina ranjenika iz Ukrajine, njih 17, uz pratnju tri člana obitelji, odakle su prevezani u bolnice na liječenje i rehabilitaciju.

„Većinom se radi o mlađim ljudima, a među njima ima nekoliko njih koji su iznimno teško ranjeni i amputirani. Oni se, u skladu s zdravstvenom slikom koju smo razmijenili s ukrajinskom stranom, raspoređuju u bolnice na liječenje, a nakon toga u veteranske centre“, rekao je ministar hrvatskih branitelja Tomo Medved i potpredsjednik Vlade.

Hrvatska vrlo dobro razumije strahote kroz koje Ukrajina prolazi, napomenuo je ministar. Što se ukrajinskih ranjenika tiče, prvi je korak zdravstvena stabilizacija, a nakon toga će imati priliku razgovarati s hrvatskim ratnim vojnim invalidima.

„HRVI su ljudi koji su prije 35 godina doživjeli teška stradanja, oporavili se, izliječili se, i danas imaju svoje obitelji,

svoje unuke. Iskustva koja imaju i koja će s njima podijeliti, u svjetlu ohrabrenja, su neizmjerena“, naglasio je Medved.

Prva skupina ranjenika iz Ukrajine stigla je u travnju 2023. godine. U prve tri skupine, na liječenje u Hrvatsku došlo je ukupno 55 osoba, uz pratnju 27 članova obitelji.

“S obzirom na to da se svakodnevno vode žestoke bitke za obranu ukrajinskog suvereniteta uslijed ruske agresije, Hrvatska će i dalje pružati pomoć ukrajinskom narodu u liječenju njihovih ranjenika te kroz druge oblike pomoći i potpore“, kazao je ministar branitelja.

Većina se ranjenika iz prve tri skupine u međuvremenu vratila u Ukrajinu, u Hrvatskoj ih je ostalo još 12. Njihov je boravak reguliran statusom osoba pod privremenom zaštitom te ostvaraju prava koja imaju sve raseljene osobe u skladu sa zakonskim propisima.

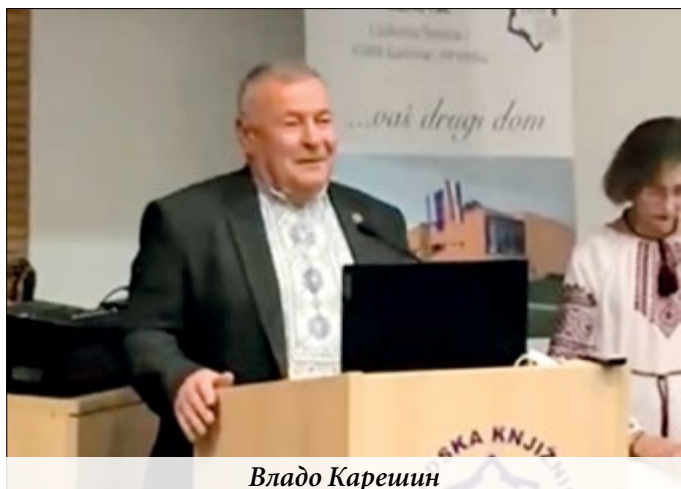
Uspostavu pravednog mira u Ukrajini ministar Medved naveo je kao prioritet. Uz to, zahvalio se timu iz Norveške koji je po četvrti put organizirao let ranjenika iz Poljske. „I to je jasna poruka snažne uvezanosti partnera u potpori ukrajinskom narodu i ukrajinskim braniteljima“, poručio je.

Ukrajinski veleposlanik u Hrvatskoj Vasilj Kirilič uputio je riječi zahvale ravnateljima bolnica i veteranskih centara, kao i cijeloj Vladi, na snažnoj potpori iskazanoj kroz liječenje i rehabilitaciju ranjenih osoba.

„Ta nam pomoć puno znači. Sve što je do sada napravljeno, na političkoj i na humanitarnoj razini, predstavlja snažnu potporu Ukrajini. To Ukrajinci jako cijene, oni znaju što Hrvatska čini i činit će za Ukrajinu“, istaknuo je Kirilič.

Hina, 25.03.2025.

УКРАЇНЦІ КАРЛОВЦА ВІДЗНАЧИЛИ ІІІ РІЧНИЦЮ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ ВОРОГА В УКРАЇНУ

Владо Карешин

Борис Гралоук

Учетвер, 27 лютого 2025 року, члени Українського культурно-просвітнього товариства «Галичина» Карловац та товариство Карловачких ветеранів хорватської війни організували вечір присвячений третій річниці повномасштабного вторгнення ворога в Україну. Захід відбувся в лекційній залі Карловачкої міської бібліотеки ім. Івана Гюрана Ковачича.

Цей захід уже став традиційним, оскільки відбувається уже три роки підряд, але кожного разу з надією, що буде і останнім. Як і кожного року, на захід запрошені представники українських громад, українських дипломатів із Загреба, представники міської адміністрації Карловца та Карловачкої області.

Зал був переповнений глядачами до останнього місця. У цьому році серед гостей заходу були голова Української громади Республіки Хорватія Владо Карешин, делегація Української громади міста Загреба на чолі з депутатом 4-го скликання Хорватського сабору, заступника голови української громади м. Загреба п. Бориса Гралоука.

До присутніх звернувся голова Української громади РХ Владо Карешин, який подякував організаторам заходу та усім присутнім за підтримку українців у їхній тяжкій боротьбі за незалежність своєї держави.

До великої кількості глядачів та організаторів з обширною, ефективною промовою звернувся п. Борис Гралоук, який нагадав усім присутнім, що війна в Україні ще не закінчилася, і що Україна потребує допомоги. Пан Гралоук наголосив, що місто Карловац є також символом страшною війни і страждання, яке з великим розумінням прийняло українських громадян і дало їм тимчасовий захист та можливість інтегруватися, працювати і брати участь у культурному житті міста.

На заході була представлена культурна програма, під час якої звучали сумні українські твори вокальної та інструментальної секції товариства «Галичина» під керівництвом п. Влада Тврдовскі. Вечір розпочався гімнами Республіки Хорватія та України у виконанні оркестра і співочої групи товариства «Галичина». Кілька творів соло на акордеоні виконали учні Карловачкої музичної школи, які навчаються у вчительки Тетяни Тврдовскі, яка є також активним членом товариства «Галичина».

Після культурної програми відбулися неформальні зустрічі, спілкування та знайомства усіх присутніх.

Владо Тврдовскі

IZJAVA VELEPOSLANSTVA UKRAJINE U RH U VEZI S PRIKAZIVANJEM PREDSTAVE „WOYZECK“ REDATELJA BORUTA ŠEPAROVIĆA U HNK SPLIT

Zaustavite se, nemojte dodavati mržilačkom Pilatu čavle za razapinjanje istine i slobode!

Veleposlanstvo Ukrajine u Republici Hrvatskoj izražava svoju duboku ogorčenost i odlučan protest zbog prikazivanja predstave "Woyzeck" redatelja Boruta Šeparovića u Hrvatskom narodnom kazalištu u Splitu.

Redateljska interpretacija klasičnog djela Georga Büchnera predstavlja otvoreno oskrvrnuće časti i dostojanstva ukrajinskih vojnika, ukrajinskih žena, kao i sjećanja na tisuće naših sunarodnjaka koji su postali žrtve okrutne i cinične agresije Ruske Federacije na Mariupolj i druga ukrajinska mjesta.

Pokušaj iskrivljavanja istine o patnjama i heroizmu ukrajinskog naroda – to je čavao zabijen u tijelo Ukrajine koju ruski Pilat razapinje više od desetljeća.

Predstava "Woyzeck" odjeknula je u kazališnoj dvorani kao rana u srcima prisutnih članova obitelji ukrajinskih branitelja koji brane Ukrajinu od ruske agresije.

Takva kazališna produkcija nije samo čin umjetničke neodgovornosti, ona je uvreda za svakog Ukrajinca, za svakog tko se bori za slobodu.

Zaustavite se, nemojte dodavati mržilačkom Pilatu čavle za razapinjanje istine i slobode! Zaustavite širenje iskrivljenja istine, a ona je u borbi Ukrajinaca za pravo biti Ukrajinacima, za pravo na život!

Jer što posijete, to ćete i požnjeti!

Veleposlanstvo Ukrajine u Republici Hrvatskoj apelira prema organizatorima prikazivanja, apelira prema upravi Hrvatskog narodnog kazališta u Splitu da donesu brzu i pravednu odluku kojom će iskazati poštovanje prema ljudskom dostojanstvu, sjećanju na poginule i načelima koja ujedinjuju slobodne narode.

*Veleposlanstvo Ukrajine u Republici Hrvatskoj
18. travnja 2025.*

КОЛИ НАВЧАННЯ – НЕ ЛИШЕ НАВЧАННЯ

Час летить, і, здається, що від початку повномасштабного вторгнення, коли завтра вже ніколи не стане таким як вчора – сплигло багато води. Українці по всьому світу реалізували багато ініціатив для своїх земляків, що вимушено і неочікувано тікали від ракет і смерті. Але й багато європейських інституцій відкрили свої можливості для нового старту особам під тимчасовим захистом, задля опанування мови, здобуття нових чи покращення вже наявних навичок, кращої інтеграції в новому середовищі. Щось було короткостроково, щось триває і досі. Але запити на вивчення мови країни перебування завжди лишаються актуальними, адже люди продовжують прибувати, хтось попередній період ще вагався чи потрібно вивчати мову, плануючи швидко

повернутись додому, але життя триває, потрібно комунікувати, працювати, навчати та розвивати дітей.

Коли в 2022 року з'явилася ініціатива Хорватського Католицького Університету запровадити трирічний проєкт Інтеграційно-освітнього курсу з вивчення хорватської мови, історії та культури у співпраці з Українською громадою міста Загреба та за підтримки німецької каритативної організації Католицької церкви в Німеччині фундації «Реновабіс», спочатку були певні побоювання. Щороку 2 набори слухачів, у кожній групі по 40 осіб, заняття відбуваються 4 рази на тиждень по 3 години у вечірній час, слухачі мають різний стартовий рівень... Всі розуміли, що це – виклик не тільки для організаторів, а і для учасників!

Але вже після випуску першої пілотної групи в липні 2023 року всі сумніви розвіялись. І за весь подальший час існування проєкту не було потреби навіть оголошувати про дані курси, позитивні відгуки випускників розлітались миттєво і черга перед кожним новим заходом налічує більше ста осіб на сорок можливих місць за умовами програми.

Висока інтенсивність занять, цікаві викладачі, 3 модулі у навчанні: мова, історія та культура, можливість отримання офіційного сертифікату на рівень мови та сертифікату про завершення інтеграційного курсу, безоплатність навчання для осіб під тимчасовим захистом робить цей курс одним з найбільш затребуваних не лише у Загребі. Адже українці з інших міст Хорватії теж дізнаються про таку чудову можливість і цікавляться умовами долучення до курсу. На жаль, проєкт доступний для жителів Загреба та Загребської області, адже відбувається лише офлайн.

За період від січня 2023 року по березень 2025 року через «руки» координаторів проєкту пройшло близько 400 осіб, хоча на навчання змогли потрапити лише 200 осіб. Не всі витримують інтенсивності навчання через буденні потреби та неможливість узгодження графіку навчання з роботодавцем, неможливість залишити малолітніх дітей без нагляду у вечірні години та інші негаразди.

Найкращим показником якості курсу є те, що він став вже «сімейним»: за період проведення у різних групах навчалися цілими сім'ями

Зважаючи на успіх даного етапу проєкту та велику зацікавленість серед потенційних слухачів команда Хорватського Католицького Університету розробила документацію, подала та отримала схвалення на продовження формату.

Цей проєкт дуже допомагає вимушеним переселенцям знайти себе, здобути впевненість, напрацювати нові знайомства та розкрити краще свій потенціал. Українська громада міста Загреба, як партнер Католицького університету, дуже вдячна за такі можливості для українців, за вкладений труд, серце і душу викладацького складу Університету, серед яких потрібно особливо згадати надзвичайних викладачів високого рівня – Марію Бару, Тадо Юрича, Луцію Міхалевич, Мілицу Мікецін, Ану Комарицю, Матею Відуліч і безумовно керівників проєкту Анто Чартоловного і Карлу Жагі.

Велику щоденну волонтерську роботу щодо набору слухачів та комунікацію з багатьма зацікавленими від імені Української громади міста Загреба веде її активний член Ксенія Левченко, за що їй дякує українська громада.

Цей надважливий проєкт і кропітка робота над ним дає хороші результати. Так з'являються сили та натхнення на нові звершення.

12. березня 2025 року сертифікати отримала чергова група слухачів.

Мелешко Марія у співпраці з Ксенією Левченко
Фото – ФБ Хорватського Католицького Університету

UMRO PAPA FRANJO

Papa Franjo preminuo je na Uskrsni ponedjeljak, 21. travnja 2025., u 88. godini života, u svojoj rezidenciji Doma svete Marte u Vatikanu

U 9:45 sati, kardinal Kevin Farrell, kamerlengo Apostolske komore, objavio je smrt pape Franje iz Doma svete Marte sljedećim riječima: „Predraga braćo i sestre, s dubokom žalošću moram objaviti smrt našega Svetog Oca Franje. U 7:35 ovog jutra, rimski biskup Franjo vratio se u kuću Očevu. Cijeli je svoj život posvetio služenju Gospodinu i Njegovoj Crkvi. Učio nas je kako vjerno, hrabro i univerzalnom ljubavlju živjeti evanđeoske vrijednosti, osobito u korist najsiromašnijih i najisključenijih. S neizmjernom zahvalnošću za njegov primjer pravog učenika Gospodina Isusa, povjeravamo dušu pape Franje beskrajnoj milosrdnoj ljubavi Boga Jedinoga i Trojedinoga.“

Papa je u petak, 14. veljače 2025., primljen u Polikliniku Agostino Gemelli nakon što je nekoliko dana patio od bronhitisa. Zdravstveno stanje pape Franje postupno se pogoršavalo, a liječnici su mu u utorak, 18. veljače, dijagnosticirali

obostranu upalu pluća. Nakon 38 dana provedenih u bolnici, Papa se vratio u svoju vatikansku rezidenciju u Domu Svete Marte kako bi nastavio oporavak. Godine 1957., u ranim dvadesetima, Jorge Mario Bergoglio podvrgnut je operaciji u rodnoj Argentini tijekom koje mu je uklonjen dio pluća zahvaćen teškom respiratornom infekcijom. S godinama papa Franjo često je patio od respiratornih bolesti, pa je čak otkazao planirani posjet Ujedinjenim Arapskim Emiratima u studenom 2023. zbog gripe i upale pluća.

U travnju 2024., papa Franjo odobrio je ažurirano izdanje liturgijske knjige za papinske pogrebne obrede, koja će služiti kao vodič za pogrebnu misu. Papa Franjo je u prosincu

2023. otkrio da želi biti pokopan u bazilici Svete Marije Velike. „Želim biti pokopan u bazilici Svete Marije Velike. Mjesto je već spremno“, rekao je u razgovoru za meksičku televiziju.

Prema riječima nadbiskupa Diega Ravellija, ravnatelja papinskih liturgijskih slavlja, pokojni papa Franjo zatražio je da se pogrebni obredi pojednostave i usmjere na izražavanje vjere Crkve u Uskrslo Tijelo Kristovo. „Obnovljeni obred“, rekao je nadbiskup Ravelli, „nastoji još više naglasiti da je pogreb rimskog pontifika pogreb pastira i učenika Kristova, a ne moćne osobe ovog svijeta.“

Informativna katolička agencija

ПРОРЕКТОР ТА СЕМІНАРИСТИ ЛЬВІВСЬКОЇ ДУХОВНОЇ СЕМІНАРІЇ ЗДІЙСНИЛИ ПАСТОРАЛЬНИЙ ВІЗИТ ДО ХОРВАТІЇ

На запрошення владика Мілана Стіпіча, ординарія Кріжевцької єпархії, проректор та семінаристи Львівської духовної семінарії Святого Духа здійснили пасторальний візит до Хорватії. Головною метою поїздки була допомога в організації Пасхальних богослужінь та духовна підтримка вірних Греко-Католицької Кріжевцької єпархії в Хорватії.

З перших днів повномасштабного вторгнення росії в Україну владика Мілан та його єпархія стали надійними друзями українського народу. Вони активно допомагають як біженцям, що знайшли тимчасовий притулок у Хорватії та Словенії, так і підтримують ініціативи, спрямовані на допомогу Україні. Під час візиту семінаристи мали можливість молитовно супроводжувати

Пасхальні богослужіння своїм співом у храмах Загреба, Кріжевців, та Рієки. Ці зустрічі стали не лише духовним піднесенням, а й нагодою до спілкування з вірними, представниками парафіяльних спільнот, а також українцями, які змушені були покинути рідну землю через війну. Особливим моментом стала участь у заупокійних молитвах за Папу Франциска.

Цей візит став цінним досвідом для семінаристів: можливістю практичного служіння, свідчення єдності та солідарності між народами і Церквами, а також нагодою ще раз подякувати за братню підтримку хорватському народу. Великодні літургії з професійним духовним співом, який приніс великодний настрій, прекрасно сприймали українські та хорватські віряни.

Владо Тврдовскі

ЗБЕРЕЖЕННЯ ТРАДИЦІЙ ПИСАНКАРСТВА

В Українському будинку у Вуковарі 16 квітня 2025 року за пропозицією та за фінансової підтримки представниці української національної меншини Вуковарсько-сріємської області Тетяни Кочневої, відбулося заняття з писанкарства - найдавнішого в Україні виду народного мистецтва. На занятті були присутні учні, які вивчають українську мову і культуру за Моделлю Ц у загальноосвітніх школах Антуна Бауера Вуковар, Ніколе Андріча Вуковар, Драгутіна Тадіяновича Вуковар та початкової школи Петрівці, а також члени дитячої групи "Сонечко", яка працює при Українському культурно-просвітньому товаристві «Іван Франко» у Вуковарі.

На чолі з вчителькою української мови Тетяною Ласек Жагар вихованці насамперед розібрали послідовність виконання цієї роботи, намалювали ескізи писанок, ретельно попрацювали над вдосконаленням ліній, які наносили на писанку, а також ознайомилися з історією виникнення писанкарства, українськими обря-

дами і символами, різноманітними техніками нанесення малюнка. Цього разу вихованці працювали над технікою воскового розпису, а саме - лемківського. Крок за кроком своїми маленькими тендітними руками вони наносили візерунки воском на видуте яйце, створюючи свою писанку.

Вивчаючи елементи писанкарства, діти, з допомогою вчительки, долучилися до багатства і краси рідної культури, до збереження духовних та естетичних цінностей свого народу.

Заняття допомогло дітям в ігровій формі розвинути свої творчі здібності, дрібну моторику, наполегливість і вміння концентрувати увагу. З радістю учні розписували писанки, які є оберігом української культурної спадщини, а саме головне - діти переконалися, що без поваги до минулого своєї Батьківщини, неможливо будувати її щасливе майбутнє.

Тетяна Рамач

СИМВОЛ ВІДРОДЖЕННЯ

Під мотивуючим гаслом «Традиція, що нас єднає» живуть, творять, надихають, заохочують, розвивають та демонструють членам товариства та хорватському суспільству загалом українські традиції писанкарства, петриківського розпису, традиції і майстерність вибійки, української вишивки, таємниці та дивовиж витинанки та багато іншого майстрині Секції українських традицій Української громади міста Загреба.

Живуть традиції, передаються з рук в руки, від покоління до покоління, незалежно від того, наскільки ми далеко від рідної України. І хоча секція функціонує постійно, збираючись в «Гурток» два рази на місяць, де кожен охочий може долучитись та спробувати себе в нових напрямках чи вдосконалити знання, а подекуди і привнести свої вміння, очоливши майстерку, найбільш напружений період роботи секції все ж припадає на початок весни – напередодні Великодніх свят. Вже в лютому учасниці секції починають готувати матеріали та ідеї для майстерок з писанкарства, адже щороку бажаючих долучитись до цього сакрального дійства стає все більше як серед українців, так і серед хорватів, зокрема мешканців Загреба. Вік учасників: від найменших дітлахів до панянок дуже поважного віку – але, незалежно від віку та статі, всі учасники несуть із собою додому прекрасний настрій, багато позитивних емоцій від власноруч виготовленого витвору і ще більшу мотивацію та віру в себе і свої можливості.

Цього року проведена рекордна кількість майстерок. Традиційно було проведено два майстер-класи для дітей школи української мови і культури по Моделі Ц в Основній школі ім. Сільвія Страхіміра Краньчевича за ініціативи відданої вчительки пані Оксани Пінчук. Молодших учасників ознайомили з технікою зернівки. «Зернівкою» бавились малюки, як брязкальцем та відлякували недобрі сили. До молодших учнів приєдналися підлітки для створення традиційної писанки. Постійні учасники подібних майстерок вже можуть похвалитись невеликою колекцією власних писанок.

Впевнено можемо назвати культурним партнерством майстер-класи в Народних Університетах Дубрава та

Сесвете. В НУ Дубрава захід під назвою «Традиції, що нас єднують», ініційований етнологом, доктором наук Луцією Франич Новак, збирає бажаючих ознайомитися з різдвяними і великодніми традиціями європейських народів вже понад десять років. Святкові традиції українців роками представляє Тетяна Шагадин. Вміння та любов до справи дівчат з Традиційної секції Української громади міста Загреба здобули розголосу. Майстрині стали вже добрими друзями згаданих закладів, отримують запрошення від інших організаторів як в місті Загребі так і за його межами (були навіть в місті-герої Вуковарі).

Завдячуючи чудовим відгукам та рекомендаціям, вперше отримали запрошення від Центр культури та освіти Суседград, де по завершенню писанкарства учасники ще довго спілкувались та розпитували про можливості подальших зустрічей. Адже наші традиції мають спільне коріння, велику схожість і факт того, що українці дуже активно їх плекають та демонструють, дуже надихає хорватських учасників. Надзвичайно приємно, що на кожній виїзній майстерці, окрім дорослих та маленьких хорватів, завжди присутні і українські діти, осіб під тимчасовим захистом та діаспорян. Минулого року розписуючи свою першу в житті писанку, хлопчик заспівав гімн і інші діти.. підхопили. Цього року дітлахи не зважали на традиційний взір, запропонований майстринями і писали писанки з патріотичними мотивами та кольорами. Мабуть так народжуються нові традиції?

Великдень це час примножити добрі справи, щедрість та допомогу ближньому. Тому окремої уваги вартий захід для Міжнародного жіночого клубу в Українському Домі з презентацією національних солодких смаколиків, метою якого було допомога в зборі коштів на придбання скутера Денису Сухенко (молодик має важкий наслідок травми та неможливість самостійного пересування). Результатом майстерки став новий досвід для секції і заслужений чудовий відгук від іноземних учасниць.

Весна ще триває, а проведених заходів по популяризації української спадщини та культури вже відбулося безліч. Головне те, що на кожен захід, окрім постійних відвідувачів, приходять нові учасники, яким цікаво дізнатись і спробувати нове. Робота «Гуртка» українських традицій триває, чекаємо всіх охочих. Адже наша культура несе в собі ще стільки всього незвіданого та цікавого, варто вивчати, досліджувати та плекати її.

Щира подяка за допомогу та проведення майстерок постійним та новим учасницям: Іванці Скоценко, Олені Климчук, Олександрі Білик, Оксані Заровській, Анжеліці Майданській, Марії Мелешко.

Команда майстринь: Оксана Журавель, Тетяна Шагадин, Людмила Волошина, Ксенія Левченко, Марія Масловська, Тетяна Маслик.

Цієї весни членами УГМЗ за підтримки Ради національних меншин Республіки Хорватія проведено 9 майстер-класів для дорослих і дітей.

Оксана Журавель і Ксенія Левченко

ČUDESAN SVIJET UKRAJINSKE PISANICE

Tradicija oslikavanja i bojanja pisanica kod Ukrajinaca

Kao i kod drugih naroda, u Ukrajini je pisanica (pysanka) simbol života i ponovnog rođenja, dobrote i nade, čarobni talisman nacije, njezine filozofije i kulture. Umijeće oslikavanja pisanica je minijaturno narodno slikarstvo uzdignuto na simbol Ukrajine, to je nacionalna baština Ukrajine!

PRIZNANJA

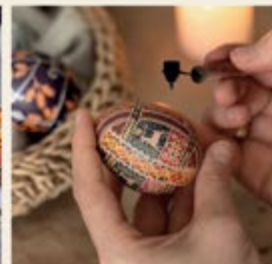
Nacionalni popis elemenata nematerijalne kulturne baštine Ukrajine „Ukrajinska pysanka: tradicija i umjetnost“ i „Tradicijska huculska pysanka“.

Nacionalni popis elemenata nematerijalne kulturne baštine Estonije „Ukrajinska pysanka, tradicija i umjetnost ukrašavanja pisanica“.

REPREZENTATIVNI POPIS UNESCO

„Pysanka: ukrajinska tradicija i umjetnost ukrašavanja jaja“

MUZEJ
PISANICA

SPOMENICI

Najveći u svijetu spomenik pisanici podigli su 1974. godine kanadski Ukrajinici u Vegrevilleu. Visina spomenika iznosi čak 25 metara, što odgovara visini troklatnice!

Jedinstveni u svijetu Muzej pisanica

U gradiću Kolomyja u Potkarpatskoj regiji 2000. godine izgrađen je jedinstven u svijetu Muzej pisanica u obliku pisanice visoke 13,5 metara oslikane huculskim geometrijskim uzorcima. Zbirka Muzeja pisanica ima više od 13 tisuća izložbenih primjeraka. Tamo možete vidjeti uskršnja jaja i ukrasna jaja iz različitih regija Ukrajine i drugih zemalja.

SPOMENIK
PISANICI

SIMBOLIKA

Svaka pisanica nosi u sebi određenu poruku koja proizlazi iz ornamenata i boje. Ornamenti pisanica dijele se po simbolima:

- **geometrijski simboli:** zvijezde, sunce, križići, krugovi, valovi, mjesec – drevne poruke univerzumu i nadnaravnim silama
- **simboli životinja:** jelen, pijetao, riba, ptice, vjeverice – poruke za život i životne potrebe za hranom
- **simboli cvijeća, lišća, drveća, pšenice** – poruke za plodnost polja, livada, šuma, vrtova, poruke za zdravlje, život i sreću

Svaka pokrajina Ukrajine ima neke svoje karakteristike u boji i simbolima pisanica.

KRAŠANKA

BOJAPANKA

KRAPANKA

SUVREMENE
TEHNIKE

SUVREMENE
TEHNIKE

DRUGE TEHNIKE BOJANJA I UKRAŠAVANJA PISANICA

Krašanika je jednostojno jaje koje se nosi na blagoslov u uskršnjoj košari i jede se za Uskršnji doručak. Jaja su bojuju prirodnim bojama dobivenim iz ljuske luka, korijena bilja, latice cvijeća, kore drveta, zelene trave itd. Boje krašanika, jednostojnih jaja, imale su svoju poruku. **Drjapanika ili škrapanka** - način da se sastruže boja s obojene površine. Tradicija je započela u davnim vremenima, a tehnika izrade drjapanke popularna je i danas u zemljama Srednje i Istočne Europe, posebice u Poljskoj i Ukrajini. **Krapanka** - tehnika u kojoj se uskršnje jaje pomoću voska oslikava točkicama ili kratkim potezima ali uz poštovanje simbolike spajanja boja. **Suvremene tehnike** - vez po jajetu, opletanje jajeta biserom itd.

MATERIJALI, IZVEDBA I PRIBOR

Koriste se jaja različitih ptica, kokošja, guščja, puneća, a u moderno doba i nojeva i prepelića (prethodno izbijeljena u octu). Za oslikavanje jaja u Ukrajini koristi se poseban pribor – šaralica (pysačok)

БАГАТОГРАННА ДІЯЛЬНІСТЬ УКПТ «ЛЕСЯ УКРАЇНКА» ОСІЕК

У 2024 році виповнилося 15 років від заснування Українського культурно-просвітнього товариства «Леся Українка» Осієк. На зустріч з товариством на початку квітня завітало Хорватське національне телебачення НРТ1, яке готує сюжет про діяльність УКПТ «Леся Українка» для програми «Мозаїк».

Вцілому, у складі Української громади Республіки Хорватія діє 9 українських культурно-просвітніх товариств, серед яких УКПТ «Леся Українка» Осієк. Це товариство, як і інші, приймає активну участь у різноманітних заходах української національної меншини Хорватії. Товариство має дві секції: секція для вивчення української мови і культури та секція рукоділля «Гердан».

За 15 років у плеканні рідної мови, збереженні українських традицій та культури товариство виростило кілька поколінь. Зараз минулі учні вже й самі допомагають молодому поколінню зростати та здобувати свій власний досвід.

Частину сюжету знімальна група присвятила дитячому колективу, який займається українськими народними танцями. Діти вивчають таночки під керівництвом Людмили Коновалової, яка має 50-річний досвід роботи з дітьми. Юні танцюристи вивчили кілька народних таночків, а також сучасні таночки у національному стилі. Активно заохочується творчий підхід і нові ідеї самих учасників гуртка. Так, дівчинка Марія Заславець, керуючись своїм досвідом участі у танцювальному гуртку в Україні, мала можливість втілити свої ідеї у постановку патріотичного танцю з прапорами.

Діти мали можливість продемонструвати свої вміння під час проведення репетиції у Денному Центрі для українців. Українська громада міста Осієк щиро вдячна Centru za nestalu i zlostavljanu djecu за надану підтримку та виділення приміщення для українських переселенців. Це надає можливість для збереження рідної мови, традицій та культури і в той же час інтеграції української діаспори у хорватську спільноту.

Голова УКПТ ім. Лесі Українки Оксана Мартинюк розповіла про діяльність товариства, їхні цілі та сподівання. Від початку війни в Україні, в Осієк приїхало багато українських сімей через російську агресію. Багато з них приєдналося до діяльності товариства, особливо мами і діти. Діти вивчають українські пісні та вірші, мають різноманітні гуртки в приміщенні Денного Центру для українців, відзначають річницю важливих для України подій.

Давор Лагудза поділився історією життя Лесі Українки, відомої української письменниці та поетеси, на честь якої українське товариство в Осієку отримало свою назву. На зустріч завітала і Тетяна Рамач, представниця української національної меншини Вуковарсько-сріємської області. Педагог за фахом, п. Тетяна багато років працює над навчальними програмами Літніх шкіл для вивчення української мови і культури та відповідає за виконання навчального плану і програми під час Літніх шкіл. Добре знаючи цих дітей, п. Тетяні завжди приємно відвідати заходи, в яких вони приймають участь. Тетяна Рамач відмітила, що дуже важливо те, хто очолює товариство. Вона підкреслила, що Оксана Мартинюк приклала багато зусиль і багато років присвятила діяльності і розвитку УКПТ «Леся Українка», особливо вихованню молодого покоління, намагаючись привити їм любов до свого походження, рідної мови, українських традицій і культури. Вона дуже цілеспрямована і дійсно «всю себе віддає дітям».

Знімальна група мала можливість відвідати і майстер-клас з писанкарства на чолі з майстринею Тетяною Ласик Жагар. Під її керівництвом діти та їхні матусі і бабусі спробували себе у техніці розпису яєць гарячим воском за допомогою писачка.

Тетяна Ласик Жагар розповіла про лемківські писанки, розписані воском. Цієї техніки вона навчилася ще від своєї бабусі. Народжена в Хорватії, в 1990-х роках Тетяна навчалася в українському ВУЗі. Всі дивувалися її умінням, тому що під час радянської влади в Україні знищувалася національна культура, у тому числі і традиції писанкарства. Навіть до церкви було заборонено ходити. В Хорватії українська діаспора зберегла ці традиції. Тетяна дуже щаслива, що зараз в Україні ці традиції почали відроджуватися. Вона зазначила, що українська писанка – це не просто писанка, це вид мистецтва.

Насправді, зробити лемківську писанку дуже просто. Втім, аби організувати цю роботу, майстриня ретельно підготувалася. Тетяна принесла харчові барвники, писачки, серветки та кілька свічників для того, щоб розігріти віск. Писачок спочатку розігрівалася над свічкою, опускається у розтоплений віск, а далі з його допомогою на видутому яйці виводять візерунки.

Техніка лемківської писанки дуже проста. За якихось півгодини і діти, і дорослі можуть опанувати це мисте-

цтво. Краса лемківської писанки – у простих елементах та в їх цікавому поєднанні чи повторі. Візерунок складається з крапок та рисок. Останні можуть бути прямі або вигнуті дугою. Залежно від того, як їх розмістити, можна отримати будь-яке зображення. Цими елементами можна зобразити що завгодно: геометричні фігури, сонце, квіти, вербові гілочки, пташок, тощо. Навіть окремі візерунки, якщо їх гармонійно розташувати, надають писанці неповторної краси, і для цього не обов'язково мати особливі мистецькі здібності.

Малеча вчилася розписувати писанки спочатку фломастерами чи фарбами, тоді як дорослі вже використовували гарячий віск. За словами Тетяни, багато з них навіть не усвідомлюють, які вони митці, поки не візьмуть у руки писачок і яйце, і цілий новий світ перед ними. Після написання першого узору майстрині клали яйце в розведену холодну фарбу, обтирали, воском наносили нові елементи орнаменту і клали в іншу фарбу (як правило, контрастнішу). Коли всі шари фарби висихали, писанки розігрівали над свічкою, щоб розтопити віск, і протирали серветкою.

На майстер-класах Тетяни Ласик Жагар завжди дуже цікаво. Важливо прийти у доброму настрої, бо лише так можна створити красиві великодні атрибути.

Наступного дня знімальна група зняла репортаж про створення і розвиток «Вісника української громади у Хорватії». Про створення журналу розповіла головна і відповідальна редакторка Оксана Мартинюк, яка наголошала на тому, що до друку готується ювілейний журнал номер 100.

Члени УКПТ ім. Лесі Українки м. Осієк висловлюють щире подяку хорватському національному телебаченню HRT, автору і редактору Маріо Бегановичу та всій знімальній групі за творчу роботу, незабутні хвилини, щире підтримку і з нетерпінням чекають на вихід репортажу, який стане ще однією яскравою історичною мозаїкою у плідній і багатогранній роботі товариства.

Олена Граб

ПИСАНКАРСТВО – ДАВНІ ТРАДИЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

В Українському домі у Вуковарі відбувся майстер-клас традиційного розпису писанок

Писанкарство - це унікальне мистецтво ручної роботи, яке має глибокі історичні коріння. Мистецтво писанкарства - це важлива складова української культури. Воно передається з покоління в покоління і представляє собою не лише мистецький процес, але і спосіб зберегти традиції й символіку українського народу. Кожна писанка - це унікальний твір мистецтва, який відзначається яскравістю, красою та глибоким змістом. Українські писанки часто прикрашаються різними геометричними візерунками та квітковими мотивами. Кожен орнамент має свій власний знаковий сенс і символіку. Створена з любов'ю та майстерністю, вона несе в собі багато позитивних емоцій та духовних цінностей. Тож писанкарство - це не лише мистецьке виробництво, але й спосіб збереження національної спадщини та вираження краси української культури.

У час війни, коли росія намагається знищити україн-

ську культуру, збереження і плетання народних традицій набуває особливого значення, адже вони є джерелом натхнення та сили для сьогодення і майбутнього. Плекаючи традиції, українці зберігають свою ідентичність, культуру та національну гордість.

Українське культурно-просвітне товариство «Іван Франко» Вуковар від дня заснування бережливо ставиться до українських традицій та звичаїв, які пронизують усі аспекти життя: від родинних свят до державних урочистостей. Народні пісні, вишиванки, писанки, Великдень, веснянки, Різдво з кутею, колядками, дідухом - усе це є частиною української культури.

15 березня 2025 року в Українському будинку у Вуковарі активні члени товариства, українці, які у час війни знайшли тимчасовий захист у Хорватії, шанувальники української культури і традицій мали унікальну можливість долучитися до традиційного розпису українських

писанок. Творчий майстер-клас з писанкарства провела пані Людмила Волошина, членкиня Української громади міста Загреб на пропозицію представниці української національної меншини Вуковарсько-сріємської області Тетяни Кочневої-Рамач. Магічне дійство у домі, присвячене Великодню, відбувалося згідно правил та принципів писанкарства, що дійшли до нас із сивої давнини. Учасники мали можливість тримати в руках справжній писачок, наносити геометричні візерунки гарячим воском, занурювати яйце у фарби і отримати справжню писанку - таку ж, яку робили наші прабабусі десятки років тому. Майстер-клас в українському товаристві мав ще одну вагому перевагу: учасники гуртка не тільки навчилися основам писанкарства, а й дізналися багато цікавих фактів, пов'язаних з цим видом розпису. Від пані Людмили вони почули розповідь про історію виникнення писанки, дізналися про її символічний зміст

та сакральне значення для християн. Заняття в українському товаристві у Вуковарі було мистецьким і пізнавальним. Кожен учасник майстер-класу створив власну неповторну писанку, яка прикрасить його сімейний великодній кошик і наразі всі отримали чудові спільні спогади.

Дбати про народні звичаї, шанувати національну спадщину та передавати її майбутнім поколінням - головне завдання українських товариств за межами України, і у Вуковарі воно було виконано на відмінно. Адже саме у традиціях - серце нації.

Майстер-клас розпису традиційної української писанки відбувся за фінансової підтримки Ради з питань національних меншин РХ, представників української національної меншини Вуковарсько-сріємської області та міста Вуковар.

Тетяна Рамач

У ОСІЄКУ ДО ВЕЛИКОДНЯ ПРОВЕДЕНА СЕРІЯ МАЙСТЕР-КЛАСІВ

Воскресіння Христове або Великдень – це найбільш давнє, урочисте й радісне з усіх великих християнських свят церковного року. Великдень символізує перемогу над смертю Ісуса Христа, котрий прийняв на себе покарання за гріхи людей і спас людство від страшних страждань.

Квітень 2025 року у місті Осієк відзначився низкою заходів, присвячених українським традиціям святкування Воскресіння Христового. Українська діаспора міста і околиць активно приймає участь у різноманітних заходах, спрямованих на збереження своєї самобутньої культури, що містить величезні скарби, надбані багатьма поколіннями.

У Денному Центрі для українців за підтримкою Centru za nestalu i zlostavljanu djecu та UNHCR була проведена серія майстер-класів, в яких приймали участь як діти, так і дорослі.

Кожну п'ятницю наприкінці робочого дня українці збираються у Денному Центрі, щоб поспілкуватися. Вони діляться своїми рецептами, разом готують, проводять різноманітні творчі майстер-класи. Так, майстриня Ольга Ілінська завжди має цікаві ідеї. Дівчата під її керівництвом розфарбовують рушники, малюють на полотні олією тощо.

Напередодні Великдня українки проводили майстер-клас по писанкарству. Також вони ділилися своїми рецептами традиційних страв до Великдня та спорбували себе у кулінарному майстер-класі. І звичайно, у теплій і дружній атмосфері за чашечкою запашної кави та приємною розмовою продегустували свої вироби.

Для дітей була підготовлена та проведена святкова розважальна програма. Команда волонтерів познайомила дітей з історією Христового Воскресіння, а після цього їх чекав веселий великоднівний квест з різноманітними спортивними конкурсами та вікториною, присвяченою радісному для всіх християн святу. Виконавши усі завдання, команди отримували літеру зашифрованого слова, яке потрібно було скласти. Їм потрібно було проявити кмітливість, спритність та навчитися діяти у команді. І звичайно слово «Великдень» стало гаслом дня.

Для дітей також був проведений творчий майстер-клас з писанкарства. Варто лише спробувати, а потім – фантазувати і вдосконалювати ці навички з дітьми. Писанка – один із найголовніших атрибутів Великдня. Це своєрідний мініатюрний народний живопис. Людина здавна наносила на шкаралупу яєць малюнки, що відображали їх молитви. Були там «записані» і подяка, і прохання. Найгарнішу писанку дарували найдорожчій людині. Тож розписувати її можна було лише в гарному настрої та з добрими думками.

І як фінальне завершення свята, усі учасники святкової програми отримали святкові солодкі подарунки, проспонсовані Centrom za nestalu i zlostavljanu djecu. Діти були у захваті. Якщо зберігати свої традиції, то й Великдень у родині буде веселішим!

Відповідаючи на вітання «Христос воскрес!» фразою «Воистину воскрес!», будемо пам'ятати про Його нескінченну любов до нас і вірити в Його силу змінити те, що нам інколи не під силу. Не втрачаємо надії в ці нелегкі для України часи і йдемо вперед до світлого майбутнього.

Олена Граб

U LIPOVLJANIMA ODRŽANA RADIONICA OSLIKAVANJA PISANICA VOSKOM

U organizaciji Kulturno-prosvjetnog društva Ukrajinaca „Karpati“ Lipovljani 12. travnja 2025. godine u sjedištu udruge održana je radionica oslikavanja pisanica voskom. Članovi ukrajinske udruge u Lipovljanima svake godine prije najvećeg kršćanskog blagdana Uskrsa već tradicionalno organiziraju radionice oslikavanja pisanica voskom jer žele ovu staru tradiciju sačuvati i prenijeti na nove generacije.

Izrada pisanica voskom potječe od davnina koju su u ove krajeve donijele doseljenice prvo iz područja Lemkivščyne (koja se sada nalazi u sklopu Poljske), a potom i doseljenice iz Halyčyne (Galicije) - zapadne Ukrajine.

Na radionici pisanica voskom sudjelovale su uglavnom članice pjevačke skupine „Karpata“ koje su vodile radionicu, a posebno veseli podatak da se u radionicu uključio i znatan broj zainteresiranih žena iz Lipovljana i okolice, kao i dio djevojaka mlađeg naraštaja koje su pokazale interes za izradu pisanica voskom.

Tehnika izrade pisanica voskom uglavnom se sastoji od nanošenja jedne ili više boja na jaja, što se postiže iscrtavanjem likova otopljenim voskom koji se kasnije nakon bojanja skida. Nanošenje toplog voska se obavlja pomoću pribadača ili sličnim zašiljenim predmetima, a simboli naneseni na jaja, uglavnom zbog svoje simetričnosti, predstavljaju raznolikost i pružaju svoju ljepotu. Nanošenje voska na jaja mora se obavljati veoma brzo i spretno jer se vosak brzo hladi i gubi svojstvo lijepljenja na jaje. Motivi naneseni ispisivanjem voskom po jajetu imaju različitu simboliku, kao i boja. Na primjer, bijela boja predstavlja nevinost, žuta - dobar urod, ljubav i prijateljstvo, zelena - slobodu i plodnost, crvena - vatru i ljubav...

Oblik nanošenja voska na jaja također predstavlja posebnu simboliku, točnije, ravna crta predstavlja dug život, valovita crta - kopno i vodu, pilasta - životnu energiju, krošnjasto drvo - drvo života, trolist - besmrtnost.

Zajednički rad spojio je nekoliko generacija. Prisutni su se družili u ugodnoj radnoj atmosferi, dijelili su informacije, iskustvo i znanje. Oslikavanje i ukrašavanje uskrasnih jaja je tradicija koja živi kroz stoljeća, a razvija i spaja ljude dobre volje.

Za Ukrajince je pisanica postala ne samo simbol Uskrsa već i predmet nacionalnog ponosa.

Ivan Semenjuk

USKRSNI SAJAM U OSIJEKU PREDSTAVIO BOGATSTVO RAZNOLIKOSTI

Ljepotu ukrajinskih pisanica i drugih uskrsnih simbola predstavili članovi UKPD „Lesja Ukrajinka“ Osijek

Na glavnom je osječkom trgu u organizaciji Turističke zajednice Grada Osijeka 19 travnja 2025. godine održan „Uskrsni sajam“ koji je okupio brojne hrvatske i manjinske udruge, poduzetnike te ljubitelje uskrsnih tradicija i običaja. Štandovi su bili bogati, šaroliki, a posjetitelje i goste očarale su šarene pisanice. Mnogi su, uz prekrasna umjetnički oslikana jaja predstavili i raznovrsne gastronomske specijalitete uglavnom vezane uz ovaj najveći kršćanski blagdan.

Štandove je obišao i osječki dogradonačelnik Dragan Vulin. „Iznimno lijepa manifestacija povodom proslave blagdana Uskrsa! Lijepo je vidjeti naše manjine koje nam pokazuju svoje običaje, no još je teže odoljeti gastro ponudi koju nam nude. Podsjećam na bogat program, u ponedjeljak se on seli u Zoo-vrt, gdje će naši najmlađi moći uživati tražeći pisanice u velikom gnijezdu, ali i hranjenju životinja“, rekao je osječki dogradonačelnik Dragan Vulin.

Već nadaleko poznate ukrajinske pisanice predstavili su članovi Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Lesja Ukrajinka“ Osijek. Na ukrajinskom stolu našle su se drvene i plastične pisanice iz kolekcije Udruge, ali i one prave koje su najmlađi članovi u pratnji starijih oslikavali voskom pred očima posjetitelja.

Na inicijativu Tatjane Lasek Žagar, voditeljice sekcije rukotvorina „Gerdan“ koja djeluje u okviru UKPD „Lesja Ukrajinka“, djeca su ispred svog štanda na malom stolu oslikavala jaja tradicionalnom tehnikom s pomoću zapaljene svijeće i voska. Najmlađi posjetitelji vrlo rado i s velikim zanimanjem okušali su svoje umjetničke sposobnosti.

Na ukrajinskom stolu ove godine predstavljene su i ukrajinske uskrsne delicije. Vrijedne članice Udruge su se potrudile

Dogradonačelnik Osijeka Dragan Vulin
i članovi UKPD „Lesja Ukrajinka“ Osijek

i ponosno predstavile ukrajinske Paske i druge kolače. Uskrs u Ukrajini ne možemo zamisliti bez specijalnog uskrsnog kruha - Paske što je jedan od glavnih simbola Uskrsa. Paska može biti slana kao kruh ali i slatka, mirisna, sa grožđicama. Izrada i pečenje Paske je vrlo ozbiljan i odgovoran posao. Paska mora biti vrlo lijepa i ukusna jer ona simbolizira blagostanje obitelji. Uskrsna Paska nije samo slasno blagdansko pecivo, već i simbol slavlja života, vjere i obiteljskog zajedništva. Kod Ukrajinaca svake godine na Uskrs stol zajedno s pisanicama krase mirisne, aromatične uskrsne Paske, posvećene u crkvi i podijeljene s najmilijima.

Tako je i na „Uskrsnom sajmu“ u Osijeku ukrajinski stol bio pun lijepih pisanica i uskrsnog kruha.

Sajam je imao i kreativni dio - za najmlađe je organizirana radionica izrade uskrsnih čestitki, djeca su izrađivala čestitke svojim prijateljima.

Pred kraj su stigli moto zeke koji su poklonima razveselili djecu. Već tradicionalno, nekoliko godina za redom, „Moto klub“ Osijek za Uskrs organizira akciju darivanja djece. Nakon napravljenog defilea po ulicama Osijeka, moto zeke su počastili brojnu publiku, posebno mališane pisanicama i slatkišima.

Olesja Martinjuk

ВІНОЧОК – НАЙДАВНІШИЙ СИМВОЛ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Віночок, зроблений з яскравих квітів, прикрашений різнокольоровими стрічками - це один з найдавніших символів української культури. Голову української дівчини в національному вбранні прикрашає чудовий аксесуар, який не лише надає гарний зовнішній вигляд молодій українці, а й має глибоке значення та відображає столітні традиції українського народу.

Українське вінкоплетіння відоме з давніх-давен. Здавна українські дівчата на свята прикрашали голову різнокольоровими квітами: маками, ромашками, волошками, барвінком, чорнобривцями, а також колоссям, травами, листям, калиною. Квіти, які вплітаються у вінки, мають значення. Так ромашка приносить здоров'я, добробут і ніжність. Її вплітають з кетягами калини - символом гнучкості, жіночої вроди. Блакитні квіти волошки вплітають для краси, здоров'я і сили. Червоний цвіт маку символізує щирі почуття. Барвінок став символом вічного життя, міцної любові і щасливого шлюбу. Дівочий віночок - це своєрідний оберіг від усього злого і недоброго.

Вінок завжди носили дівчата, що символізувало їхню чистоту і незайманість. Жінки ж носили хустки або інші головні убори. Віночок - це символ жіночого начала, а саме дівування, дівочої цнотливості та її оберіг. На весіллі завжди знімання віночка та одягання на молоду очіпка засвідчували її перехід у статус заміжньої жінки.

На відміну від дівчат, заміжні жінки всіх соціальних верств за давньою традицією закривали волосся очіпком, наміткою, хусткою.

Отже, до одруження дівчина може носити віночки, вона відкрита до почуттів, у пошуку кохання. Після того, як жінка бере шлюб, не важливо скільки їй років - за українською традицією вона вже покривається хусткою. Жінка не має права після одруження носити віночок, бо це вводить в оману потенційних залицяльників і всіх довкола. Віночок - символ юності, чистоти і невинності, а хустка - це статус поважної сімейної пані.

Учні, які вивчають українську мову в школі «Антун Матія Релькович» Бебріна, не лише вивчили про значення віночка, а й сплели віночки з квітів.

Оксана Мартинюк

OBREDI VELIKOG I SVETOG TJEDNA TE PROSLAVA USKRSA U SLAVONSKOM BRODU

Korizma je sveto vrijeme koje priprema vjernike kroz molitvu, pokoru, milostinju, post i djela ljubavi za Uskrs. Specifičnost pobožnosti vremena korizme je usmjerenost prema posljednjim danima Isusova zemaljskoga života, odnosno prema Njegovoj muci i smrti.

Godine 2025. Uskrs pada 20. travnja - istovremeno za grkokatolike, rimokatolike i pravoslavce. Nesuglasice u određivanju datuma Uskrsa nastale su 1582. godine kada je papa Grgur promijenio kalendar (uveo novi, gregorijanski stil), a time i uskrsno vrijeme. Pravoslavci nisu priznavali reforme, pa za crkvene potrebe i dalje koriste stari (julijanski) stil i pashalni kalendar, odobren 325. godine na prvom ekumenskom saboru Crkve u Nikeji. Općenito, ovaj najveći blagdan u kršćanstvu kojemu je glavni simbol pobjeda: pobjeda dobra, istine i života slavi se 40 uzastopnih dana (točno onoliko dana kada se Sin Božji ukazao učenicima nakon uskrsnuća). Cijelo to vrijeme vjernici se pozdravljaju izgovarajući: Христос Воскрес! Воистину Воскрес! („Hristos voskres!“ - „Uistinu uskrsnu!“) - i ukida se klanjanje do zemlje za vrijeme bogoslužja.

U jubilarnoj, 2025. godini od Isusova rođenja, pod sloganom „hodočasnici nade“ vjernici župe Uzvišenja svetog Križa u Slavonskom Brodu su svečano, tijekom Velikog tjedna na liturgijskim slavljinama proslavili ovaj najveći blagdan u kršćanstvu kada svaki hram ili crkva postaju mjestom otajstvenih zbivanja najvećih događaja u povijesti čovječanstva.

Molitvena i liturgijska baština kršćanskoga Istoka i Zapada dostiže vrhunac u Velikom tjednu i Uskrsu, budući je to središnji događaj cijele liturgijske godine. Bizantski katolički obred kojim se služe i grkokatolici u Hrvatskoj ima svoje posebnosti koje imaju svoje korijene u liturgijskoj praksi drevne jeruzalemske, antiohijske i carigradske Crkve.

Samo svetkovanje Uskrsa počinje u kasnim noćnim satima Velike subote ili pak ranim jutarnjim satima Uskrsne nedje-

lje s pashalnom jutarnjom. Ona započinje paljenjem svijeća, izlaskom iz crkve, ophodom oko crkve i svečanim proglašenjem evanđelja o uskrsnuću pred zatvorenim vratima crkve. Tada se započinje pjevati pashalni tropar: „Krist uskrsnu iz mrtvih, smrću smrt uništi, i onima u grobovima život darova!“ To se ponavlja ulazeći u osvijetljenu i okićenu crkvu u kojoj se nastavlja pjevati pashalni kanon sv. Ivana Damašćanskog (6. st.).

Ove godine slavonsko-brodska crkva je bila tijekom Velikog i svetog tjedna puna domaćih vjernika, raseljenih osoba iz Ukrajine i Ukrajinaca grkokatolika te njihovih obitelji odjevenih u tradicionalne ukrajinske vezene košulje koji su sudjelovali u obredima Velikog tjedna i proslavi samog Uskrsa.

Nikola Zastržni

USKRSNE RADIONICE NA NASTAVI UKRAJINSKOG JEZIKA

Uskrs je najveći kršćanski blagdan koji se obilježava u najljepše godišnje doba kada se budi priroda, ptice se vraćaju u svoja gnijezda, vjesnici proljeća se bude i svojim nježnim cvjetovima uljepšavaju zemlju. Na svijet stižu mlade ptičice i životinje i svojim novim životom razveseljavaju ljude.

Ljudi se pripremaju za Uskrs, tradicionalno oslikavaju jaja i pripremaju različite delicije i slastice. Učenici koji pohađaju nastavu Ukrajinskog jezika i kulture u školi „Antun Matija Reljković“ Bebrina, područnim školama u Kaniži i Šumeću vrijedno su se pripremali za Uskrs. Na nastavi je održano niz zanimljivih radionica ukrašavanja i oslikavanja pisanica tradicionalnim i suvremenim tehnikama. Učenici su ukra-

šavali pisanice tehnikom dekupaž, ali najzanimljivije je bilo oslikavati pisanice voskom kao što su radile njihove bake i prabake. Svijeće, vatra i vosak stvorili su bajkovitu, tajanstvenu i svečanu atmosferu. Nakon što su se svijeće rastopile na jajima su se pojavile točkice, cvjetići i različiti geometrijski likovi. Svako jaje je imalo posebnu priču. A nakon nanošenja različitih boja i skidanja voska, jaja su postala prava umjetnička djela. Rad u timu na radionicama ujedinio je djecu, a oslikana jaja su odnijeli kući kao poklon svojim najmilijima i prijateljima.

Iris Marjanović

USKRSNI PONEDJELJAK U SLOBODNICI

Na Uskrsni ponedjeljak, 21. travnja 2025. godine u Slobodnici, srcu Slavonije, održana je tradicionalna 22. folklorna manifestacija „Uskrsni ponedjeljak u Slobodnici“ na kojoj su uspješno, u prepunoj dvorani Društvenog doma nastupili i članovi dječje folklorne sekcije Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Ukrajina“ iz Slavonskog Broda.

Manifestaciju je i ove godine organiziralo domaće Kulturno-umjetničko društvo „Šokica“ koje ima tradiciju dugu 110 godina, a slavlje je počelo tradicionalnim kolom u centru sela, ispred župne crkve svetog Marka evanđelista i nastavila se u Društvenom domu. U programu su sudjelovala društva: Hrvatsko kulturno-umjetničko društvo „Trenk“ iz Nove Gradiške, Kulturno-umjetničko društvo „Kondrićani“ iz Kondrića, Kulturno-umjetničko društvo „Podvinje“ sa ženskom pjevačkom skupinom, Ukrajinsko kulturno-pro-

svjetno društvo „Ukrajina“ Slavonski Brod, te djeca domaćina, Kulturno-umjetničkog društva „Šokica“ iz Slobodnice.

Nazočne je pozdravila i otvorila manifestaciju predsjednica KUD-a „Šokica“ Klara Lucić koja je u svom govoru istaknula ponos svih članova i mještana na 110 godina neprekinutog djelovanja društva te važnost očuvanja narodnog blaga, a načelnik općine Sibinj Josip Pavić izrazio je zahvalnost udrugama koje čuvaju tradiciju i običaje Slavonije a djeluju na području općine Sibinj. Također, poručio je roditeljima da svoju djecu i dalje šalju na probe i nastupe društva i da je dobra vijest da ima i puno djece i mladih koji nastavljaju i od zaborava čuvaju tradiciju svojih predaka.

Nakon bogatog programa večer se nastavila uz TS „Berde band“ i bogatu tombolu i onako kako to slavonski običaji nalažu – uz pjesmu, ples i zabavu svih sudionika i publike.

Nikola Zastrižni

U SPLITU ODRŽANA KULTURNA VEČER „POD JEDNOM ZASTAVOM“

U predivnom ambijentu hotela „Radisson Blu“ 18. travnja 2025. godine održana je nezaboravna kulturna večer posvećena ukrajinskoj umjetnosti i tradiciji. Kulturna manifestacija „Pod jednom zastavom“ u organizaciji Udruge za ukrajinsku kulturu u Dalmaciji „CVIT“, okupila je brojne ljubitelje umjetnosti, mode i glazbe.

Program je započeo svečanim otvaranjem izložbe slika ukrajinskog umjetnika Volodymyra Glukhomaniuka, koji je proteklih šest mjeseci proveo u Dalmaciji. Inspiriran lokalnim pejzažima, lukama i brodovima, Volodymyr Glukhomaniuk je na platno prenio duh Jadrana iz jedinstvene perspektive.

U emotivnom trenutku tijekom večeri, umjetnica Annamarija Botteri darovala je kolegi maslinu – vječni simbol mira i trajnosti života.

Predsjednica Udruge, Tetiana Pavliuk u svom pozdravnom govoru naglasila je duboku simboliku naziva događaja, ističući kako zastave Ukrajine i Dalmacije imaju iste boje – plavu i žutu. Zahvalila je Savjetu za nacionalne manjine Republike Hrvatske i hotelu „Radisson Blu“ na podršci, naglasivši da ovakvi događaji nisu samo kulturni programi, već i snažne poruke prijateljstva i solidarnosti između naroda.

Modna revija, koja je uslijedila, oduševila je publiku. Dizajnerica Ekaterina Chepak predstavila je maštovitu kolekciju za djecu i žene, a potom je publika mogla uživati u modelima kreatorice Semenenko iz Odeše – grada koji njeguje prijateljske veze sa Splitom.

Cijeli događaj dodatno je obogatio glazbeni nastup ukrajinskog pjevača Yulika, ex-člana popularnog benda „Dzidzo“.

Pozornicu su krasile monumentalne slike Oksane Hehedysh, pod nazivima „Victoria“ i „Valovi Posejdona“, koje su dale snažan vizualni identitet cijeloj večeri.

Na kraju programa, organizatori su zahvalili svima koji su pridonijeli realizaciji večeri, posebno manekenkama koje su nastupile volonterski, te Viktoriji Snetkovej, koja ih je pripremala i koordinirala tijekom cijele revije.

Prva manekenka je izašla u dugoj crnoj haljini uz zvukove oluje, simbolizirajući oluju na moru, potom su prikazane haljine u crvenoj, narančastoj, žutoj, zelenoj, plavoj i ljubičastoj boji - kao simbol duge nakon velike oluje.

Vrhunac revije je pojava modela „Anđeo“ u bijeloj haljini i bijelim krilima, kao simbol pobjede i mira. Na ovoj predivnoj noti Oksana Hehedys svima je zaželjela sretan Uskrs.

Tetiana Pavliuk

Foto: Split photo agency

HODOČAŠĆE I SLAVLJE ŠARBELOVE SUBOTE U KRIŽEVCIMA

Na drugu subotu Velikoga posta svete Četrdesetnice, 15. ožujka 2025. godine, kada se u bizantskom katoličkom kalendaru obilježava Zadušna subota i spomen pokojnih, brojni vjernici grkokatoličke župe Uzvišenja sv. Križa iz Slavanskog Broda i okolnih sela su hodočastili u grkokatoličku katedralu Presvete Trojice u Križevcima i pohodili moći sv. Šarbela Makhloufa koje su pohranjene u katedrali. Njih pedesetak je u ranim jutarnjim satima turističkim autobusom otputovalo u Križevce i tako uz molitvu i sabranost sudjelovalo u tradicionalnom hodočašću ovom maronitskom katoličkom svecu sv. Šarbelu Makloufu.

Charbel Makhoulf (1828.-1898.) bio je svećenik redovnik kojega je papa Pavao VI. proglasio blaženim 5. prosinca 1965., a svetim 9. listopada 1977. godine. Brojna obraćenja postignuta su njegovim zagovorom i ubrzo je postao poznat i omiljeni svetac katoličkog svijeta.

Živio je asketskim životom te je nakon teološkog studija 1859. godine zaređen za svećenika. Sv. Šarbel zaštitnik je obiteljske molitve a časti se kao "svetac mira". Zauzima se za mir među kršćanima, muslimanima i družima u teškim prilikama međusobnih sukoba u Libanonu. Od 1875. do smrti živio je u brdskom samostanu sv. Petra i Pavla gdje je i preminuo. Tijelo mu je do danas ostalo čudesno očuvano.

Za mnogobrojne vjernike iz svih krajeva Republike Hrvatske Božansku liturgiju sv. Ivana Zlatoustog služio je vladika Milan Stipić, biskup križevački uz suslužnje nekoliko svećenika koji su doputovali zajedno sa svojim vjernicima.

U svojoj homiliji, vladika Milan Stipić naglasio je važnost kršćanske ljubavi prema našim pokojnicima i istaknuo da su se oni brinuli za nas za života, a da se mi sada molimo za njih i na taj način im iskazujemo ljubav i poštovanje. Također je vladika naglasio da zasigurno u životu ostaju objektivne posljedice grijeha što ih i mi možda osjećamo i zato se molimo Gospodu za ozdravljenje i iscjeljenje. „Utječemo se

i zagovoru svetoga Šarbela i iznosimo pred njegovim relikvijama molitve jer vjerujemo da je on pri Božjem prijestolju kao naš zagovornik“, rekao je biskup Milan.

Poslije liturgije služen je Moleben sv. Šarbelu pred njegovim moćima te su svi vjernici pomazani svetim uljem.

Najavljeno je da sljedeće hodočašće neće biti treće subote u mjesecu kako je uobičajeno, jer pada na Veliku subotu, već će se održati na Uskrsni ponedjeljak, 21. travnja sa svetom liturgijom u 10 sati.

Osim župljana grkokatoličke župe Uzvišenja sv. Križa, na hodočašće svetome Šarbelu u Križevce drugim autobusom su doputovali i brojni vjernici rimokatolici iz Slavanskog Broda, pa se može reći kako je na ovom hodočašću bilo najviše Brođana.

Nikola Zastrižni

У ВУКОВАРІ ПРЕДСТАВЛЕНА ДИТЯЧА КНИГА З МАЛЮНКАМИ «ЛІС МОГО ДІДА»

У теплій атмосфері Українського дому у Вуковарі 31 березня 2025 року відбулася презентація двомовної дитячої книжки з малюнками «Ліс мого діда» авторства Мирослава Філе Бабока з Ладиміревіців. Цей культурний захід організували члени Українського культурно-просвітнього товариства ім. Івана Франка м. Вуковар. Цією подією товариство ще раз підтвердило свою роль видатного хранителя і популяризатора української культури, мови та традицій у місцевій громаді.

Разом із автором Мирославом Філе Бабоком, який натхненно розповідав про свій особистий зв'язок із природою та лісом, які надихнули його на написання книги, у презентації взяли участь ілюстратор Дамір Кіш та модераторка, бібліотекарка в Інституті педагогічних наук в Осієку проф. Любіца Недич. Модераторка підкреслила важливість таких творів у педагогічному та методологічному контексті, а також наголосила на тому, що книжка призначена не виключно для дітей, а й для дорослих, які, читаючи її, можуть заново відкрити втрачене відчуття зв'язку з природою.

Захід був збагачений не лише літературним змістом, а й музичною частиною, яка ще більше висвітлила цінності міжкультурного діалогу та співіснування, які є основними посланнями самої книги. Особливий внесок у створення атмосфери зробили учасниці жіночого вокального ансамблю УКПТ ім. Івана Франка м. Вуковар, які під керівництвом Аніти Пезерович виконали дві українські народні пісні. Мелодії тонко відтворювали дух української традиції, водночас нагадуючи присутнім про нерозривний зв'язок між людиною, громадою та природою. За участю жіночого вокального ансамблю

цей захід перетворився на справжню культурну мозаїку, яка поєднує слова, картинки та музику, нагадуючи про те, як важливо плекати єдність.

Від імені організатора до присутніх звернулася секретарка УКПТ ім. Івана Франка Марія Семенюк Сімеєвич, яка подякувала присутнім за те, що відвідують і підтримують заходи, якими українське товариство у Вуковарі сприяє розвитку культурної різноманітності міста.

Організацією таких заходів УКПТ ім. Івана Франка м. Вуковар будує мости не лише між культурами, а й між поколіннями.

Презентація книги «Ліс мого діда» стала не просто літературною подією, а й справжнім святом цінностей – любові до природи, родини та культурної спадщини, які варто передати майбутнім поколінням.

Давор Лагудза

UMJETNOST KOJA INSPIRIRA: NASLJEĐE PAVLA VIRSKOG ŽIVI I DANAS

Pavlo Virskyj

Dana 25. veljače 2025. godine Ukrajina je proslavila 120. godišnjicu rođenja izvanrednog koreografa, baletnog majstora i reformatora scenskog plesa Pavla Virskog. Njegovo je ime zauvijek ušlo u povijest ukrajinske kulture, a njegove koreografije postale su simbol ukrajinske nacionalne plesne umjetnosti.

Pavlo Virskyj je ukrajinski plesač i koreograf, Narodni umjetnik SSSR-a, laureat državne nagrade Ukrajine „Taras Ševčenko“. Rođen je 25. veljače 1905. godine u Odesi u obitelji plemićkih korijena. Unatoč činjenici da ga je otac vidio kao budućeg inženjera, mladić je od djetinjstva bio fasciniran umjetnošću. Pohađao je Glazbenu i dramsku školu u Odesi, a zatim je studirao na Moskovskoj koreografskoj akademiji. Tijekom studija počeo se zanimati za izvedbe ukrajinskih narodnih plesova, što je kasnije odredilo njegov životni put. Po povratku u Ukrajinu počeo je aktivno djelovati kao koreograf stvarajući originalne koreografske kompozicije koje spajaju narodnu tradiciju s modernom scenskom formom. Tijekom Drugog svjetskog rata nastupao je s brigadama na prvoj crti bojišta, podupirući borbeni duh vojnika.

Godine 1937. Pavlo Virskyj je zajedno s Mykolom Bolotovim osnovao u Ukrajini prvi Državni ansambl narodnih plesova (od 1977. godine Nacionalni zaslužni

akademski plesni ansambl Ukrajine „Pavlo Virskyj“), čiji je cilj bio popularizacija i razvoj ukrajinske koreografije i prilaгодba narodnih plesova za scensku izvedbu. Upravo je Virskyj dokazao da ukrajinski ples ne mora biti samo folklor, već i profesionalna umjetnost. Tijekom svoje karijere Pavlo Virskyj stvorio je preko 100 koreografskih kompozicija, uključujući najpopularnije: „Hopak“, „Mi smo iz Ukrajine“, „Povzunec“, „Zaporožci“, „Oj, pod višnjom“, „Lutke“, „Mornari“, „Vezilje“ i mnoge druge. Njegovim zalaganjem „Hopak“ je postao svjetski simbol ukrajinskog narodnog plesa.

Ukrajinski narodni ples u postavi Pavla Virskog stekao je svjetsku slavu. Njegov ansambl je gostovao u mnogim zemljama, uključujući Francusku, SAD, Kanadu, Kinu i Japan. Jedinstvena tehnika izvedbe, sklad pokreta, dinamike i ekspresija učinili su njegova ostvarenja prepoznatljivim i nenadmašnim.

Treba spomenuti kako se i danas u ukrajinskim društvima diljem Republike Hrvatske nastavljaju plesati vječne koreografije Pavla Virskog – „Hopak“, „Vezilje“, „Povzunec“ i mnoge druge. Predavači Ukrajinske zajednice RH, Ivica Kševi i Davor Lagudza, već godinama na Ljetnim škola za ukrajinski jezik i kulturu podučavaju djecu plesnoj umjetnosti Pavla Virskog, prenoseći im koreografije kao što su „Hopak“, „Vezilje“, „Kadrila devetke“, „Povzunec“ i drugi.

U čast 120. obljetnice rođenja majstora ukrajinske koreografije u Kyjivu je održan veliki koncert pod zvučnim nazivom „S Ukrajinom u srcu“. Koncert je organizirao Međunarodni centar za kulturu i umjetnost Federacije sindikata Ukrajine uz potporu Ministarstva kulture i strateških komunikacija Ukrajine. Na svečanom koncertu sudjelovalo je 25 plesnih ansambala iz različitih dijelova Ukrajine. Ne samo da su odali počast sjećanju na legendarnog Pavla Virskog, već su prikupili i gotovo 4 500 eura za potporu Oružanim snagama Ukrajine.

Gradonačelnik Kyjiva Volodymyr Klyčko uručio je posebne zahvalnice voditeljima ansambala i profesorima koreografije za značajan doprinos razvoju ukrajinske koreografije. Također je istaknut doprinos ansambala u razvoju ukrajinske kulture i potpori nacionalnog jedinstva.

Nasljeđe Pavla Virskog nisu samo koreografske kompozicije, već i čitava era ukrajinskog plesa. Zahvaljujući njegovoj vještini i talentu, ukrajinska koreografija stekla je svjetsko priznanje, a njegovo će ime zauvijek ostati među najistaknutijim umjetnicima ukrajinske kulture.

Davor Lagudza

Pavlo Virskyj u radu s plesačima

Koncert povodom 120. godišnjice rođenja Pavla Virskog

ГЕНІЙ СЛОВА

Ліна Костенко – одна з найвідоміших жінок сучасної України

Lina Kostenko Ліна Костенко

Цього року 19 березня свій 95-ий день народження відсвяткувала визначна та безкомпромісна українська поетеса, одна з найвідоміших жінок сучасної України – Ліна Костенко, чії твори зачаровують та не втрачають актуальності кріз роки.

Народилася поетеса в м. Ржищеві під Києвом в учительській родині. Батька переслідували КДБ та перед війною кинули в табір. У 1936 році родина перебралася до Києва. Ще школяркою, Ліна Василівна почала відвідувати літературну студію при журналі «Дніпро». У 1946 році були опубліковані її перші вірші. Провчившись деякий час у Київському педагогічному інституті, у 1952 стає студенткою Московського літературного інституту. Незабаром виходять перші збірки поетеси.

Ліна Костенко була активною учасницею руху шістдесятників, члени якого попри усі труднощі, боролись за українську мову та культуру. У знак протесту проти арешту української інтелігенції у 1965 році Ліна Костенко підписала лист протесту до ЦК КПУ та ЦК КПРС. Костенко була присутня на суді над майбутніми дисидентами Михайлом Осадчим і Мирославою Зваричевською у Львові, яких звинувачували у «антирадянській діяльності».

Ліна Костенко брала активну участь у дисидентському русі в радянські часи, їздила у експедиції в Чорнобильську зону після аварії на ЧАЕС, долучалася до етнографічних експедицій для збереження спадщини Полісся, має чимало відзнак, серед яких Державна премія України ім. Шевченка, премія фундації Антоновичів, премія Франчески Петрарки та медаль Святого Володимира. Стала лауреатом Міжнародної літературно-мистецької премії ім. Теліги, професором Києво-Могилянської академії та відмовилась від звання «Героя України», сказавши, що «поетам для спілкування з народом потрібно лише слово». Фраза поетеси про те, що вона «не носить політичної біжутерії» стала крилатою.

За активну позицію та підтримку українських дисидентів твори Ліни Костенко забороняли друкувати протягом 16 років. Проте вимушене мовчання не змусило письменницю перестати творити.

Творчість Ліни Костенко - яскравий приклад того, що класична (у широкому розумінні цього слова) українська література може бути популярною і цікавою як молодому, так і старшому поколінню українців. Найцікавіше, що сама Ліна Василівна ніколи не прагнула до слави. Незважаючи на всезагальне визнання, письменниця може дозволити собі найгостріші вислови, які з першого разу влучають в серце. Можливо, саме завдяки чесності зі своїм читачем Ліні Костенко вдалось завоювати народну любов.

Дитинство Ліни Костенко минуло у часи Другої світової війни, а на старості поетеса проживає повномасштабну війну, яку розпочала Росія.

Із 2014 року Ліна Костенко долучається до волонтерських ініціатив: передавала гуманітарну допомогу та допомагала у військових зборах, зокрема підписала 10 своїх книг для розіграшу у рамках збору грошей на купівлю комплексу БПЛА «Фурія» для одного з підрозділів розвідки. Її видавець Іван Малкович розповів, що за два дні вдалось зібрати близько чотирьох мільйонів гривень і Ліна Костенко була дуже щаслива.

Ліна Костенко авторка понад 15 поетичних збірок, автор найвідоміших в Україні романів у віршах. Багато років її вірші - на вершині популярності. Її вислови та рядки завжди влучні, вони проймають до мурашок, змушують думати, відчувати, розуміти. Ці слова завжди заряджають енергією, надихають змінюватися та змінювати світ навколо себе.

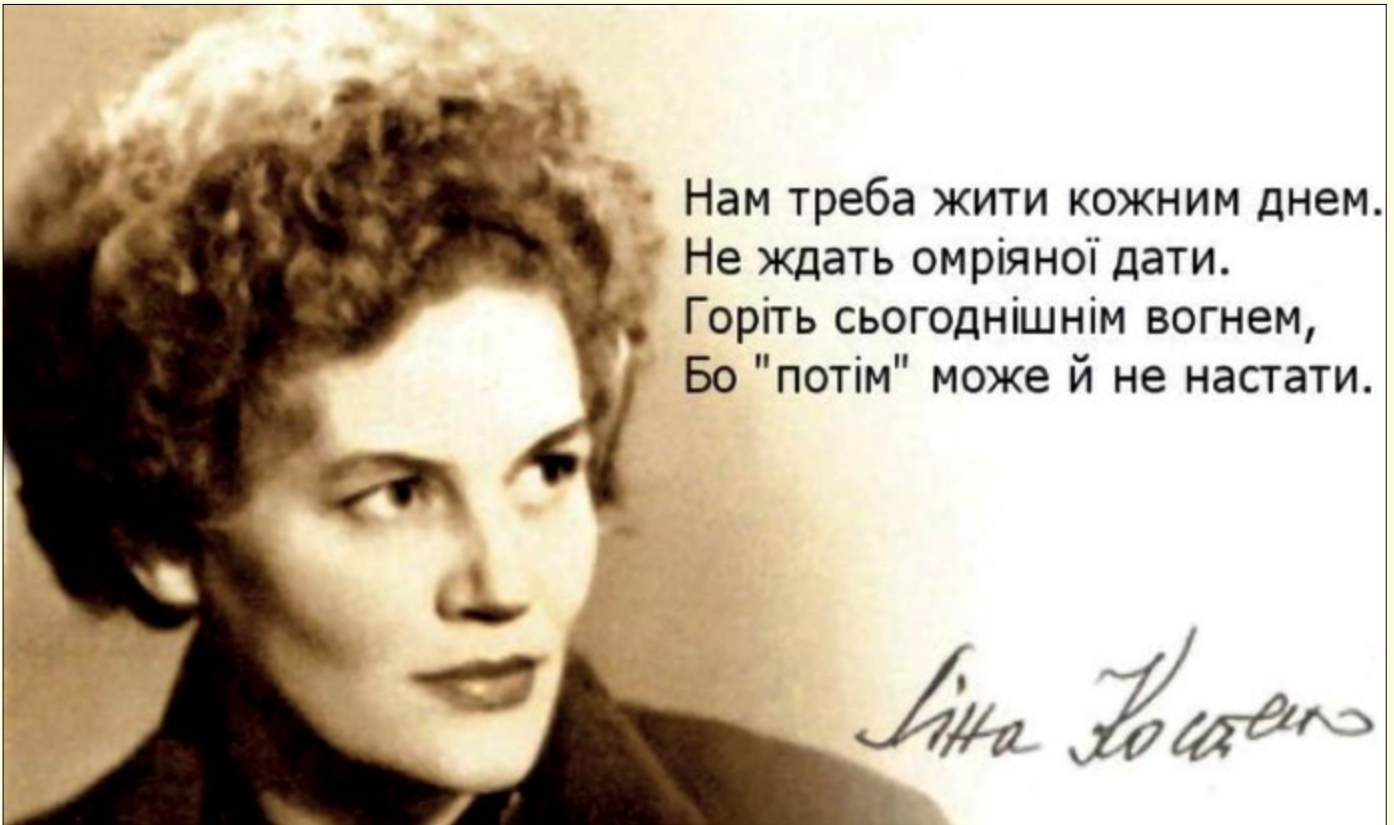
НАЙКРАЩІ ЦИТАТИ ЛІНИ КОСТЕНКО

- Віддай людині крихітку себе. За це душа наповнюється світлом.
- Людям не те що позакладало вуха – людям позакладало душі.
- І що цікаво – серце у колібрі майже втричі більше, ніж шунок. От якби так у людей.
- Люди, як правило, бачать світ у діапазоні своїх проблем.
- Марудна справа – жити без баталій. Людина від спокійного життя жиріє серцем і втрачає талію.
- Так багато на світі горя, люди, будьте взаємно красивими!
- Будні роблять людей буденними.
- А як пильніше глянуть навкруги – все хтось комусь на світі вороги.
- Здається ж, люди, все у них людське, але душа ще з дерева не злізла
 - Держава – це я, а не те, що вони з нею зробили. І якби кожен усвідомив, що держава – це він, то досі у нас вже була б достойна держава...
- Скільки нас, людства, вже є на планеті? Мільярдів шість? І серед них українці, дивна-предивна нація, яка живе тут з правіку, а свою незалежну державу будує оце аж тепер.
- У всіх народів мова – це засіб спілкування, у нас це – фактор відчуження.
- Ми ушкоджене покоління. Ще від предків щось узяли, а нащадкам вже не маємо що передати.
- Україна пручається, як Лаокоон, обплутаний зміями. Вона німо кричить, але світ не чує. Або не хоче почути.
- Люди вимагають правди – їм сервірують брехню.
- Політичної біжутерії не ношу!
- Любов – це насамперед відповідальність, а потім уже насолода, радість.
- Троянда – як кохання, може завдати болю, якщо не вмієш її узяти.
- Моя любов чолом сягала неба, а Гриць ходив ногами по землі.
- Скільки років кохаю, а закохуюсь в тебе щодня.
- Жінка – як музика, її можна любити навіть не дуже розуміючи.
- Єдиний, хто не втомлюється, – час. А ми – живі, нам треба поспішати.
- А секунди летять. Отак можна вмерти й нічого не встигнути. Встигаєш тільки втомитися.
- Огидна річ – наша терплячість. Наша звичка відмовляти собі у всьому. Так все може відмовитися від нас.
- Страшні слова, коли вони мовчать.
- Все наше життя, це чекання найгіршого і надія на краще.
- Душа летить в дитинство, як у вирій, бо їй на світі тепло тільки там
- Епоха несприятлива – ламає іще в колисці геніям хребти.
- Життя як вірш без пунктуації, а смерть поставить крапку і тире.
- Не час минає, а минаєм ми.
- Чужа душа – то, кажуть, темний ліс. А я кажу: не кожна, ой не кожна! Чужа душа – то тихе море сліз. Плювати в неї – гріх тяжкий, не можна.
- У кожної нації свої хвороби. У Росії – невиліковна.

Нації вмирають не
від інфаркту, спочатку
в них відбирає мову.

ПОЕЗІЯ ЛІНИ КОСТЕНКО

І жах, і кров, і смерть, і відчай

І жах, і кров, і смерть, і відчай,
І клекіт хижої орди,
Маленький сірий чоловічок
Накоїв чорної біди.
Це звір огидної породи,
Лох-Несс холодної Неви.
Куди ж ви дивитесь, народи?!
Сьогодні ми, а завтра – ви.

Усе моє, все зветься Україна

Буває, часом спікну від краси.
Спинюсь, не тямлю, що воно за диво, —
оці степи, це небо, ці ліси,
усе так гарно, чисто, незрадливо,
усе як є — дорога, явори,
усе моє, все зветься — Україна.
Така краса, висока і нетлінна,
що хоч спинись і з Богом говори.

Про поезію та силу слова

Страшні слова, коли вони мовчать,
коли вони зненацька причаїлись,

коли не знаєш, з чого їх почать,
бо всі слова були уже чиймись.
Хтось ними плакав, мучивсь, болів,
із них почав і ними ж і завершив.
Людей мільярди і мільярди слів,
а ти їх маєш вимовити вперше!
Все повторялось: і краса, й потворність.
Усе було: асфальти й спориші.
Поезія – це завжди неповторність,
якийсь безсмертний дотик до душі.

Про вічне кохання

Розкажу тобі думку таємну,
дивний здогад мене обпик:
я залишусь в серці твоєму
на сьогодні, на завтра, навік.
І минатиме час, нанизавши
сотні вражень, імен і країн, –
на сьогодні, на завтра, назавжди! –
ти залишишся в серці моїм.
А чому? То чудна теорема,
на яку ти мене пририк.
То все разом, а ти – окремо.
І сьогодні, і завтра, й навік.

Підготувала Тетяна Рамач

